

KÖZGAZDÁSZ

a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja

XIII. ÉVFOLYAM, 8. SZÁM.

ÁRA: 80 FILLÉR

1971. ÁPRILIS 29.

Találkozunk

Május 1. a munka és szolidaritás nemzetközi ünnepe. Méltó megünneplésére egyetemünk dolgozói, tanárai, diákjai együttesen vonulnak ki.

A gyülekezés ideje: 10.30 óra.

A gyülekezés helye: Nefelejcs u. 1. sz. (Csemege üzem)

A felvonulás útvonala: a IX. ker. V. oszlop — a XI. kerület után a Dózsa György út—Dózsa György tér—Népköztársaság útja.

Minden hallgatónkot és dolgozónkat elvárunk a nemzetközi munkásmozgalom e hagyományos demonstrációjára.

Dekoráció lerakódó helye: Bajza u. páros számú oldal.

SAKSZERVEZETI TANÁCS
INTÉZŐBIZOTTSÁGA KISZ-BIZOTTSÁG

Fábian András

Stafira Zsuzsa

Kétezer KISZ-tag nevében

23-án — pénteken — egy órakeret egymás után léptek be a küldöttek a tanácssterem aajtáján, és küldöttigazolványuk felmutatása után, elfoglalták helyüket a vörös szegfülkel díszített asztalok mellett. Néhány perc múlva megkezdte tanácskozását egyetemünk KISZ-szervezetének legfelső fóruma, az egyetemi küldöttértekezlet.

Az értekezletet Szarvas László, a gyűlés elnöke nyitotta meg. Bevezetőben köszöntötte a KISZ-tagság csaknem teljes létszámban megjelent küldötteit, a KISZ KB, illetve budapesti és kerületi bizottsága, valamint a párt- és az állami vezetés nagy számban megjelent képviselőit, a meghívott vendégeket. Felkérésére Kelemen Mária, a mandátumvizsgáló bizottság elnöke közölte, hogy a 89 küldöttből az Általános kar 6 küldöttjén kívül a karok valamennyi képviselője jelen van. Majd az elnök ismertette az értekezlet napirendjét. Eszerint először a KISZ-bizottság beszámolójának megvitatására került sor, később a küldöttek megválasztják a 35 tagú KISZ-bizottságot, végül a bizottság tagjai soraikból 11 tagú végrehajtó bizottságot választanak. (A KISZ VIII. kongresszusának küldötteit rendhagyó módon, ez év őszén választja meg az újra egybehívott küldöttgyűlés.)

Az elnök megnyitóját követően Fábian András, a KISZ-vb titkára emelkedett szólásra, hogy a küldöttekhez már jóval korábban eljuttatott írásbeli beszámolót szóban egészítse ki. Elmondta, hogy a 60 oldalas beszámoló közel kéthónapos értékelő munka eredménye a KISZ-szervezet másfél éves tevékenységéről. Külön kiemelte a pártépítés fontosságát, s a KISZ-szervezet, a hallgatói pártcsoportok fokozott figyelmét kérte az alsóbb évfolyamok pártépítő tevékenységéhez. Referátumában kitért még a TDK diákköri jellegének szükségességére, a kollégiumok mozgalmi bázis szerepének fokozott kiaknázására. Végezetül köszönetét fejezte ki a KÖZGAZDÁSZ-nak a gyors és színvonalas tájékoztatásért; azért, hogy számos hallgatónak a közösségi munka újabb lehetőségét teremti meg. Határozati javaslatot terjesztett elő a tanszéki Tudományos Diákkörök kialakítására, valamint KISZ-szervezetünk és üzemünk fiataljainak szorosabb együttműködésének szervezésére.

A beszámoló szóbeli kiegészítését követően, több mint négy órán át egymás után emelkedtek szólásra a küldöttek és meghívottak. (Néhány hozzászólást másutt részletesen ismertettünk.) A tartalmas és a korábbi küldöttértekezletek hangulatától eltérően igen izgalmas, elgondolkodtató viták fél hétkor — a beszámoló egyhangú elfogadásával — zárultak.

Az uzsonnával egybekötött korábbi szünet után most másodszor és utoljára tartottak rövid pihenőt a küldöttek. Szünet után Fábian András nyújtott át oklevelet és jutalmat a KISZ-bizottság nevében több KISZ-tagnak kiváló alapszervi, szakközvetítő munkájáért. Az elnök Szarvas Lászlónak hosszú évek áldozatos munkájáért fejezte ki köszönetét és átadta a KISZ Emlékérmét.

Ezután Németh Miklós (V. évf. tanár „A”) a jelölőbizottság elnöke szólalt fel és ismertette a jelölés mechanizmusát. Beszámolt arról, hogy a kari vezetőségek javaslatai alapján és az ajánlott jelöltekkel is tárgyalva az öttagú jelölő bizottság a képviselői paritás figyelembevételével 40 névből állította össze a küldöttek elé került 35 fős listát. A küldöttértekezlet a stencilen kiosztott, tömör, alapos jellemzéssel ellátott jelölőlistát elfogadta, majd kiegészítésére újabb 9 javaslatot tett. A javaslatok közül azonban csak 5 kaptak meg a jelöléshez szükséges szavazatszámot. Az urnába összegyűjtött szavazatok megszámlálása után megszületett az eredmény.

A KISZ-bizottság tagjai lettek: Boda György (III. évf. terv.-elemző), Böszörményi Ferenc (II. évf. ipar), Csányi Klára (III./közlekedés), Dénes Iván (II./ipar), Domány András (III./külker), Farkas István (II./pénzügy), Fábian András (a ker. gazd. tanszék gyakornoka), Forgács Csaba (Agrár tanszék gyakornoka), Gubcsi Tibor (III./külker), Hajós Katalin (II./közlekedés), Hardi László (II. évf. pénzügy), Harsányi László (III./ipar), Hutera Erzsébet (III./agrár), Kékesi Katalin (KÖZGAZDÁSZ-munkatárs), Kovács István (I/ cs.), Kovács Endre (II./ipar), Kulifai József (III. tanár „C”), Láng Péter (II./külker), Lévai Ádám (II./belker), Major Ágnes (I/19. cs.), Mészáros Tamás (Ipari üzemszervezés tanszék gyakornoka), Nagy Márta. (Ipargazdasági tanszék gyakornoka), Nagy Sándor (Munkatudományi tanszék gyakornoka), Németh György (III./belker), Regőczy István (II./külker), Ruttkai András (II./ipar), Stafira Zsuzsa (III. tanár „B”), Szabó László (I/24. cs.), Szabó Sándor (III. tanár „A”), Szántó Lóránt (III./külker), Tarsai Gyula (III./ipar), Temessy József (II./terv.-elemző), Veres Pál (II./tanár „A”), Vértés András (I/20. cs.), Zsuró János (II./külker).

A külsőségeiben is reprezentatív, széles körű propagandával jól előkészített és vitában, javaslatokban gazdag küldöttértekezlet záróakkordjaként valamennyien együtt elénekelték a DIVSZ-indulót.

Az újonnan választott KISZ-bizottság a késő esti órában azonnal meg is tartotta első, nyilvános ülését, amelyen a bizottság egyhangúlag ismét Fábian Andrást választotta a vb titkárává, vb-tagokká pedig: Boda Györgyöt, Forgács Csabát, Gubcsi Tibort, Mészáros Tamást, Nagy Sándort, Németh Györgyöt, Regőczy Istvánt, Stafira Zsuzsát, Tarsai Gyulát és Veres Pált.

Dr. Alföldi Árpád, a KISZ budapesti bizottságának titkára a jelenlevők egyöntetű véleményét tolmácsolva, amikor köszönetet mondott a leköszönő (és több személyében újraválasztott), vb-nek áldozatos, lelkes és hozzáértő munkájáért, amely az egész egyetemen éreztette hatását. Külön gratulált Fábian Andrásnak újraválasztása alkalmából, valamint a vezetése alatt megvalósult számtalan jó elképzelésért, az összeforrott, koncepcionális vb testületi tevékenységének kialakításáért, és az egyetemi mozgalmi munka valamennyi sikeréért.

(A küldöttértekezletről szóló tudósítást lapunk 2. oldalán folytatjuk.) ...

Differenciáltan

(GONDOLATOK A JELLEMZÉSEKRŐL)

Generációnk életétől úgy látszik elválaszthatatlannak a jellemzések. Készült ró-lunk úttörő munkánk alapján, a középiskolába kerüléskor, s az egyetemre is előbb „lépett be” a rólunk szóló iromány, mint mi magunk.

Egyetemi életünk folyamán a szakra, szakágazatra való felvétel és a munkába lépés előtt jellemez bennünket csoportunk. Ha ezekhez még hozzávesszük a különböző útlevelekhöz, munkákhoz és ki tudja még, milyen alkalmakkor írandó jellemzéseket, önéletrajzokat — azt mondhatjuk, sorsunkat ezek tömege szövi át.

Az egyetemen készülő jellemzések tulajdonképpen a demokratizmus szélesedését, a közösségi véleményalkotást, a minél optimálisabb helyválasztást célozzák. Már az, hogy csak egy év után szakosodunk, igen lényeges differenciáló tényező. A hallgatók így nemcsak tanulmányi előmenetelük, de az egyetemhez való egyéves viszonyuk alapján is jelelősségteljesebben, az esélyeket, elvárásokat jobban ismerve dönthetnek. (Nem is beszélve arról, hogy a vélt vagy tényleges protekció így szinte kizárt a szakra kerülésnél.)

A sok jellemezgetés viszont magában hordja azt a veszélyt, hogy felszínes, sablonos mondatokat, gyönyörű „léggömböket” tartalmazó papírtömeg készül. Hogy csak felesleges időpocsékolásnak tűnik, s a hallgatók nagy része közömbösen áll hozzá.

Vannak csoportok, ahol lelkiismeretes, alapos munkát végeznek a szakágazatokra való jellemzések elkészítésénél. Olyan szakokon, ahol különösen megröhhannak egy-egy ágazatot, a minél jobb kiválasztáshoz nagymértékben járulhatnak hozzá a jellemzések.

Tömeghangulatot nem lehet néhány beszélgetés alapján érzékeltetni, mégis azt hiszem, sok hallgató véleményét fejezi ki az alábbi mondat: „Az a meglátásom, hogy általában egy barátom leírta a másikról a véleményét — és ez a pozitívumoknak olyan mérvű kiemelése, amely nem jellemző. Húsz jellemzést végigolvastam, s ha valaki két éven át nem csinált semmit, arról csak azt írjuk, hogy nagyon ügyesek...” Sokan eleve nem látják értelmét a jellemzéseknek, mások azzal az ürüggyel vonják ki magukat, hogy a többi csoport ügye csinálja lelkiismeretesen, akkor miért mi írjunk le magunkról minden rosszat.

Az alábbi mondatot a KISZ egyik brosúrájából vettem:

„A jellemzések, ha alaposak, komolyak és őszinték, fejlődésükben, jó tulajdonságaikkal és hibáikkal együtt mutatják meg a jellemzetteket. Az ilyen véleményezés segítséget nyújthat az egyéneknek is önmaga értékelésében, hibáinak tudatos leküzdésében. Ezért ezt a feladatot nagy felelősséggel és nem kampány-szerűen, hanem több éves folyamatos értékelés alapján kell végezni, az alapszervezeteknek épűgy, mint a felsőbb szerveknek.”

Ahhoz, hogy a jellemzések valóban ilyenek legyenek és ezt a célt szolgálják, szükségesnek látom, hogy — maga a készítés is differenciált legyen, tehát ne mindenkiről — tömegesen — hanem csak a kritikus emberekről készüljön jellemzés a szakágazatosításnál például. Hogy egységes szempontok szerint készüljenek ezek a jellemzések.

És: legyen meg az információk visszafelé áramlása; azaz az alapszervezet kapjon „értéstitést” arról, hogy a jellemzések milyen mértékben befolyásolták az illető bizonyos szakra kerülését.

Koncz Gábor

Veres Pál

Nagy Sándor

Tarsai Gyula

Németh György

Regőczy István

Boda György

Forgács Csaba

Mészáros Tamás

Gubcsi Tibor

A vb
tizenegy
tagja

Jelentkezz a szakkollégiumba!

Első- és másodévesek!

Várunk benneteket!

A jelentkezés egyénileg kitöltött felvételi lapokon történik. Megtálálhatók: az Erdekvédelmi Bizottságon (382) a szakkollégiumban (Veres Pálné utcai Kollégium, Mucsi Barna DB titkárnál) és a Ráday utcai Kollégium Diákbizottságán.

A lapok leadási határideje: MÁJUS 10, ugyanezeneken a helyeken.

A felvétellel kapcsolatos minden további információ a felvételi lapokon megtalálható.

Gyertek a szakkollégiumba!

Kétezer KISZ-tag nevében

Tanulmányi érdekünk védelmében

A KISZ-bizottság írásbeli beszámolója az 1969 novemberében végzett munkát elemzi. Megállapítja, hogy másfél évvel ezelőtt a küldötttervezlet — a későbbi tapasztalatok alapján vizsgálva — reális célokat tűzött ki. A beszámoló csupán a leglényesebb célkitűzéseket emeli ki így:

az évközi rendszeres vezetőképzés beindítása; az alapszervezeti felépítés mind optimálisabb igazítása az oktatási-szervezeti keretekhez; a vidéki középiskolák akció szélesítése, hatékonyabbá tétele; az instruktori munka javítása; rendszeres KISZ-tájékoztató kiadása...

A küldöttek a beszámoló-ból kimerítően tájékozódhatnak az agitációs és propagandatevékenység eredményeiről és megoldásra váró feladatairól, a tanulmányi érdekvédelem helyzetéről, az egyes szakbizottságokról, az első évfolyam és a segítségükre lévő KISZ-vezetők, instruktorok munkájáról, a vezetőképzés-

ról, a vb döntéseiről, a kollégiumok szakmai-politikai arculatáról, az alapszervezetek növekvő aktivitásáról stb.

KISZ-szervezetünk tanulmányi munkát segítő tevékenységéről szólva a beszámoló leszögezi, hogy „az oktatási reform a korábbinál jóval több lehetőséget adott önálló munkára, a sokoldalúbb képzettség elnyerésére.” Ugyanakkor hozzáfűzi, hogy a formálódó képzési struktúrában, az alakuló oktatási módszerek mellett a tanulmányi fegyveremre jó néhány tényező negatívan is hat. Utal itt a beszámoló pl. a koncentrált oktatás eltérő követelményeire. Fő feladatának tekinti KISZ-szervezetünk, hogy a hallgatókat igényesebb tanulmányi munkára, nagyobb munkafegyveremre ösztönözze. Eppen ezért szorgalmazza a reform szellemének megfelelő tanulási módszerek kimunkálását, a gyengébb felkészültségű hallgatók kollektív támogatását.

A tanulmányi érdekvédelem mind differenciáltabb

feladatskálát kell felöleljen, mivel a reform kibontakozásával egyre pregnánsabban jelentkeznek azok a különbségek, amelyek a szakosított I. évfolyam, a szakosított II. — illetve a szakágazatosított III. évfolyam közötti szükség szerűen keletkeznek. Az eltérő jellegű tanulmányi feladatok is indokolttá tették, hogy erősödjön az alapszervezetek ez irányú kollektív összefogása.

A múlt év szeptemberétől sikeresen megerősíteni és felfrissíteni a tanulmányi felelősök rendszerét — állapítja meg a beszámoló. Utal a KISZ-bizottság ülésére — amelyre a tanulmányi felelősöket is meghívták, s ott közösen határozták meg a tennivalókat. Kidolgozásra kerültek a tanulmányi felelősök jogai és kötelességei is, amelyet a megváltozott tanulmányi-oktatási követelmények tettek indokolttá.

Sikeresnek bizonyult és továbbfejlesztésre vár a tanszékek és a KISZ-szervezet közötti megbeszélések rendszere az évközi kötelezettségekről, a számonkérés és a vizsgák mikéntjéről, a tananyagokról. Az írásban rögzített megállapodások nagyobb fegyveremre ösztönöznek, ugyanakkor erősítik a hallgatók tanulmányi érdekvédelmét.

Az állami vezetéssel folytatott konzultációt — közvetlenül vagy tanácsstag-képviselők közvetítésével — különösen azokban az esetekben szorgalmazza KISZ-szervezetünk, amikor a jegyzetellátás, a tananyagátfedések, a koncentrált oktatás, az alsóbb évfolyamokon a tanulási módszerek kialakítása okoz problémát, illetve ha a tanulmányi munkát segítő és a reformot előbbrevívó javaslatok hangzanak el a hallgatók részéről.

Az elmúlt időszak eredményei között könyvelheti el a KISZ-szervezet az elsőévesek számára tartott szaktájékoztatókat, második évfolyamon a szakágazat választásában nyújtott segítséget, a TDK-dolgozatok kiugróan magas számát, valamint az egyetemisták a fővárosért... akció sikerét néhány szakon.

Szantai Kálmán, egyetemünk párttitkára felszólalás közben

Határozatok

A KISZ VIII. kongresszusára készülve továbbra is folytatnunk kell az MSZMP X. kongresszusa határozatainak ismertetését, feldolgozását, s annak, valamint az ifjúsáspolitikai kérdésekben hozott állásfoglalásaiak megfelelő gyakorlati tevékenység erősítését.

A POLITIKAI NEVELŐMUNKÁK TERÜLETÉN
Erosítenünk kell szervezetünk kommunista jellegét, fokoznunk kell az egyénekre ható tudatos politikai nevelőmunkát, az aktív közéletiségre való nevelést. Ennek érdekében:

1. Igényes felmerést kell készítenünk a hallgatók ideológiai-politikai arculatáról, az azt formáló tényezőkről; s ennek pontos ismeretében kell meghatározni a politikai nevelőmunka konkrét tervét.

2. Az ún. „nagypolitikai”, valamint KISZ-szervezetünk belső politikai kérdéseivel való foglalkozásnak szerves egységet kell alkotnia. A jövőben azonban nagyobb hangsúlyt kell fektetnünk az utóbbira, arra, hogy saját magunk által kialakított viszonyok milyen hatást váltanak ki az emberekben.

3. Javítanunk kell agitációs és propagandatevékenységgel foglalkozó vezetőink, aktivisták munkáját, mindenekelőtt a terepen, ill. annak figyelembevételével, hogy a személyre szóló politikai nevelő-meggyőző munka csak a nevelőmunka alanyai pontos ismeretében lehetséges. Ennek érdekében mind egyetemi, mind kari szinten rendszeres és átgondolt módon kell foglalkozni az agit-prop-titkárok munkájával, munkájuk továbbfejlesztésének lehetőségével.

4. Tevékenységüket az agitációs propagandamunka területén is koordináltabbá, tudatosabbá, átgondoltabbá kell tenni az Agitációs Propaganda Bizottságon keresztül.

5. Rendszeresen kell megtartani a kari szintű agit-prop-titkári értekezleteket.

6. Jelentősebb politikai (kül-, ill. belpolitikai) kérdések vagy gazdaságpolitikai témák ismertetésénél a korábbinál több esetben éljünk a kari tájékoztatók — előző években már bevált — módszerével.

7. Pártépítő munkánkban jobban támaszkodjunk a hallgatói pártcsoportokra és erősítsük a kari KISZ-szervezetek és hallgatói pártcsoportok együttműködését.

8. Fontos továbbá a vezetőképzéssel való szoros kapcsolattartás is, mely előbbinak feltételül szükséges a felmerülő tapasztalatok feldolgozása és az év eleji vezetőképző táborban az új javaslatok megteremtése.

SZERVEZETI ÉLET TERÜLETÉN
A különböző szintű vezetőségeknek mind többet kell tenniük az alapszervezeti munka segítése, támogatása érdekében.

9. Valamennyi karon és a mindenkor I. évfolyamon ki kell alakítani — ill. meg kell erősíteni — az egyes alapszervezetek patronálási rendszerét, szoros együttműködésben a hallgatói pártcsoportokkal.

10. Rendszeresen adjanak számot munkájukról az alapszervezetek a különböző reszortterületeknek, ezt a fórumot jobban használjuk ki az információs tevékenység javítására is. (Egyrészt a kari vezetőség és alapszervezet, másrészt alapszervezet és alapszervezet vonatkozásában.)

11. Bővíteni kell a különböző egyetemi, ill. kari feladatok megoldásánál az alapszervi megbízások körét.

12. A szakágazati alapszervezetre való áttérést megfelelő előkészítés után vesszük be, folyamatosan kisérjük figyelemmel azok működését.

13. A kari vezetőségeknek javítani kell a karok közötti kapcsolatokat.

14. Információs munkánkat egyrészt a már meglévő lehetőségek jobb kihasználásával (Közgazdasz, MI, reszortterületekkel, küldöttterületekkel), másrészt új módszerek keresésével (pl. egyetemi rádió létrehozása) javíthatjuk.

A TANULMÁNYI MUNKA TERÜLETÉN
Segítenünk kell a közgazdasági szakma szeretetének, a hivatástudatnak, foglalkozásának, az önálló munkára való ösztönözést.

15. Szorgalmaznunk kell valamennyi tanszéken a TDK-körök kialakítását, a munka színvonalának további emelését.

16. A tanulmányi felelősök és a hallgatói tanácsotagok munkájának összehangolásával rendszeresen figyelemmel kell kísérni a tanulmányi problémákat, javítani kell az egyes tanszékek és KISZ-szervezetek kapcsolatát, hogy az év közben és vizsgaidőszakban felmerülő nehézségeket folyamatosan lehessen kiküszöbölni.

17. Az „Egyetemisták a fővárosért — főváros az egyetemistákért” akcióban alkalmazni kell, hogy az egyes témákból mind több szak-, ill. diplomadolgozat készülhessen.

18. Jobban ki kell használnunk a kollégiumokban rejlő lehetőségeket szakmai konzultációkra, aktuális közgazdasági kérdésekből rendezendő előadásokra.

AZ ERDEKVEDELMI TERÜLETÉN

19. Törekedni kell a kari Ösztöndíjbizottságok és Diákjóléti Bizottságok munkájának jobb összehangolására, az érdekvédelmi munka összefogott irányítására.

20. Továbbra is feladatnak tekintjük a hallgatói tanácsotagok szisztematikus felkészítésének és beszámoltatásának javítását.

21. Az Érdekvédelmi Bizottságnak a Menzabizottság munkájához több támogatást kell nyújtania.

A KOLLEGIUMOK TERÜLETÉN

22. Erősítenünk kell a kollégium munkájának az egyetemi mozgalmi munkához való kapcsolatát, a kollégiumi munka támogatásához a korábbinál is több segítséget kell adnunk. Ebben a jövőben is sok feladatot hárul a Központi Kollégiumi Diákbizottságra.

23. A kari vezetőségek és a kollégiumi diákbirozságok javuló kapcsolatán túl a jövőben erősítenünk kell az alapközösségek és az egyes alapszervezetek közötti együttműködést.

A KULTURÁLIS MUNKÁRÓL
Ennek javítása hozzájárulhat az alapszervezeti KISZ-élet jobb kibontakoztatásához és lényegesen vagy közvetlenül a politikai, kommunista jelleg növeléséhez. Ennek érdekében:

24. A Kulturális Bizottsággal közösen olyan koncepciót kell kidolgozni (túl a meglévőn), amely kiindulási pontját képezheti a karok és az alapszervezetek ilyen irányú tevékenysége kibontakozásának. Helyes, ha ezen koncepció megfelelő módszertani elemeket is tartalmaz.

25. Törekedni kell arra, hogy az egyes alapszervezetek, ill. karok jobban kibontakoztathassák önálló kezdeményezéseiket, aktívan folyjanak be a klubprogramok kidolgozásába, tömegesebben vegyék igénybe a közönségszervezés szolgáltatásait stb.

26. Lényeges az önálló kari, egyetemi hagyományok ápolása, felújítása, esetenként bővítése.

27. Továbbra is megfelelő hangsúlyt kell fektetni a kulturális munka KISZ-en belüli irányítására is, alapvetően az alapszervezeti és kari kulturális hálózat erősítésével.

A SZAKBIZOTTSÁGOK MUNKÁJÁRÓL

Elsősorban minőségi feladatokra kell törekednünk e több száz hallgatókat foglalkoztató bizottságoknál.

28. Javítani kell a szakbizottságok és kari KISZ-vezetőségek, ill. az egyes szakbizottságok közötti információs munkát.

29. Kiemelten kell foglalkoznunk a vidéki középiskolásokat előkészítő csoport munkájával, minden tárgyból lehetővé kell tenni — több évig felhasználható — jegyzetek készítését. Az akció minőségi továbbfejlesztésére kell törekednünk; figyelemmel kell kísérni az egyetemre bekerült fizikai származású hallgatók tanulmányi munkáját, eredményeit, problémáit.

AZ EGYETEMI SPORTMUNKÁRÓL

30. A megválasztandó új KISZ-bizottság mielőbb töltsé napirendjére az egyetemi sportmunka javítását célzó javaslatait.

Az egyetemi KISZ küldöttterülete a fentiek alapján megállapítja, hogy az egyetem KISZ-szervezete teljesítette az előző küldöttterületen megjelölt feladatokat, s a következő időszak legfontosabb feladatait a felvetett problémák megoldásában, a határozati javaslatokban megfogalmazottak teljesítésében látja.

A KÜLDÖTTTERÜLETEKEN PÓTLÓLAG ELFOGADOTT HATÁROZATI JAVASLATOK:

31. Az ipari kar kezdeményezésének továbbfejlesztése érdekében egyetemi szinten vegye fel KISZ-szervezetünk a kapcsolatot üzemi munkásfiatalokkal.

32. Támogassuk a tanszékek mellett működő tudományos diákkörök

33. Az egyetemünkre már felvettelt nyert, de nem elegendő felkészültséggel rendelkező hallgatók további támogatása tanulmányaik idején.

34. A pártbizottsággal közösen készítsünk a hallgatók ideológiai-politikai arculatáról felmerést.

A kollégiumok helyzetéről és aktuális problémáiról

A KISZ-bizottság tesztolója és a hozzászólók súlyának megfelelően foglalkoztak a kollégiumok helyzetével és aktuális problémáival. Az elmúlt küldötttervezlet óta több szempontból is változás következett be a kollégiumi munka területén: „Egyetemi KISZ-életünknek a reform adta új helyzetéhez való igazítása a kollégiumok vonatkozásában is felvetette egy hosszabb távú egységes rendszer kidolgozásának szükségességét.”

A kollégiumok helyzetének tisztázása, az ott folyó munka feltételeinek biztosítása elsősorban szervezeti, strukturális problémák megoldását jelentette egyetemi, kollégiumi szinten egyaránt. Ennek az átfogó tevékenységnek eredménye — emeli ki a beszámoló — az egyetemi szervezeti és működési szabályzat, a KISZ-szervezet működési rendje és az egységes kollégiumi működési szabályzat.

A kollégiumok belső életében az alapközösségek életre hívása teremtettemeg a kollektív munka kereteit. A bennük kifejtett tartalmi, közösségi, mozgalmi munka révén lehet csak a kollégium a KISZ teljes értékű mozgalmi bázisa. A küldöttek felszólalásaiból kialakult kép nem a legkedvezőbb az alapközösségekről.

Sokan még értelmetlen, felesleges bürokratizmusnak látják a fél éve létrehozott alapközösségeket. A strukturáltságra azonban feltétlenül szükség van mindenütt, ahol tanulmányi, mozgalmi eredményeket szeretnénk felmutatni, s az elterelt néhány hónap végső következtetésekre még semmiképpen sem adhat alapot — hangsúlyozták más hozzászólók.

A kollégiumoknak az egyetemmel valóban szorosabb kapcsolatot kell kialakítani, ép-

pen ezért meg kell találni mielőbb az alapszervezetek és az alapközösségek összekapcsolódásának módját.

A kollégiumi közösségi élet ugyanis bár speciális területe, mégis szerves része a KISZ-nek. A KDB lehet az a koordináló szerv, amely alkalmas arra, hogy ne csak az egyes kollégiumok munkáját fogja össze, hanem erősítse az egyetemi és kollégiumi „kooperációt”.

Ennek feltétele, hogy segítse, ellenőrizze a Diákbirozságok tevékenységét, s hogy a kollégiumokon belül erősítse az egyes közösségeket, előmozdítsa a kollégiumok közötti egészséges versenyszellem kialakulását.

A DB-titkárok személyében — akik általában a kari vezetőségnek is tagjai — közvetlen kontaktus is van, s a két terület összehangolásának sikere is biztosított.

Az egyes kollégiumok munkájának értékelését nehezíti — hangoztatta szóbeli kiegészítésében Fábrián András is —, hogy igen eltérőek anyagi, technikai lehetőségeik, felszereltségük.

A Veres Pálné utcai kollégium a legnagyobb hangsúlyt a tanulmányi kérdésekre fekteti, amit kollégistáinak 3,8-es tanulmányi eredménye is mutat. Itt alsóbb évfolyamokon alapközösségek, felsőbb éveseknél szakmai közösségek működnek.

A Szakkollégium jelentős változást hozott a kollégium életében. Egyfelől „a szakmai, politikai tevékenységben való aktívabb bekapcsolódást, más oldalról — a kollégiumi elhelyezéseknél — feszültséget jelentett.

A Makarenkó utcai kollégium a legrosszabb feltételek között működik, pedig a leghölgőnebb összetételű, s így a szakmai nevelésre (pedagógusképzés) eleve a legtöbb lehetőséget nyújthatná.

A Kinizi utcai kollégiumban a kollégisták kétharmada él a jelenlegi legjobb körülmények között. Klubprogramjai segítségével komoly és sokoldalú tanulmányi, kulturális, politikai, szakmai érdeklődést indukál. Kevésbé jó azonban az alapközösségi munka.

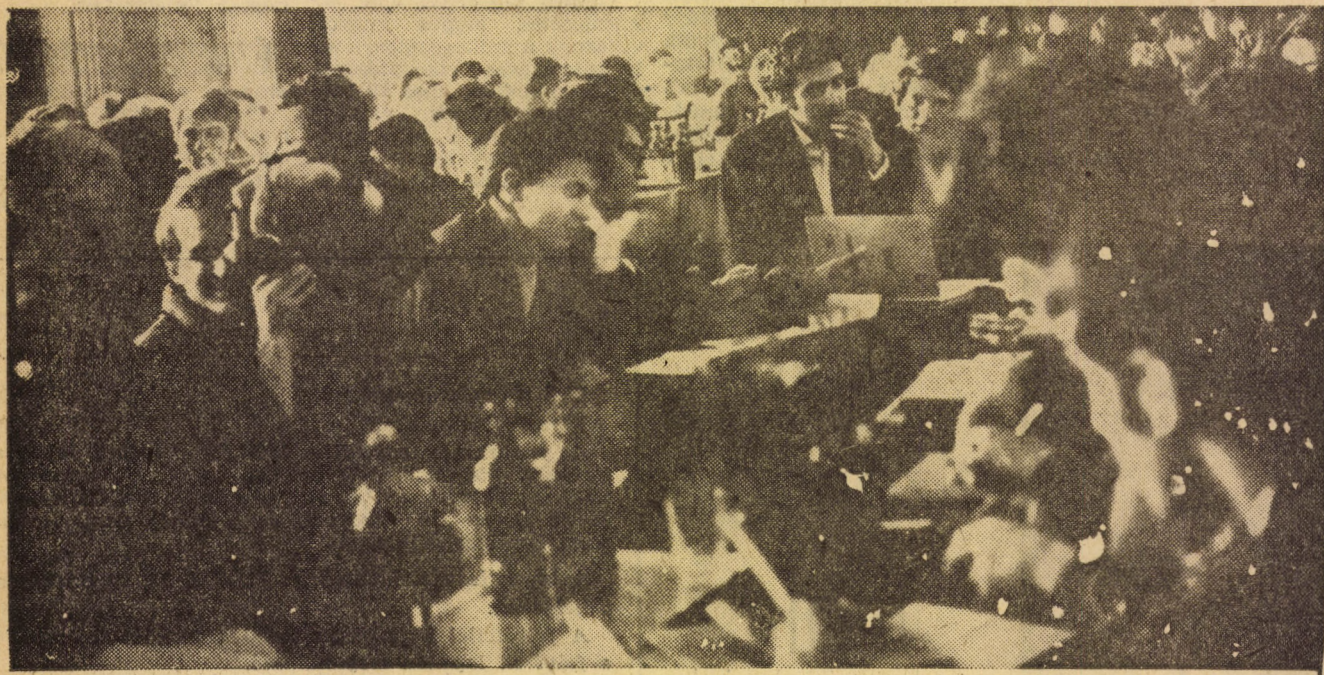
Sajnálatos, hogy egyetlen hozzászóló sem foglalkozott részletesebben az elsőévesek Ráday utcai kollé-

giumával. Pedig számtalan probléma adódik szintén a felszereltségből, bár a korábbihoz képest lényeges javulás látható. Az alapközösségek munkája itt sem kielégítő, és a DB elképzeléseinek, határozatainak megvalósítását a helyi állami vezetés gyakran korlátozza.

A közeljövőben megváltozik a kollégiumok eddigi beosztása, új elv alapján osztják majd el a hallgatókat az egyes kollégiumokban. A KISZ-bizottság a korlátozott lehetőségeket figyelembe véve olyan javaslatot is terjesztett az állami vezetés elé, amelynek lényege, hogy a végzett munka és a tanulmányi eredmények alapján kerüljenek a hallgatók a jobb vagy rosszabb felszereltségű kollégiumba. A végső szót a közeljövőben az állami vezetés fogja kimondani.

Szirmai Katalin, az ipari kar küldötte

Közös erővel a jó döntésért!

(E szám összes fotóját BAJUSZ KÁROLY és FRIEDMAN KÁROLY készítették.)

Játékra jelentkezz!

1971 szeptember hónapban, a koncentrált oktatás keretében lejátszunk egy vállalati „vezetési játék”-ot. A játék a „Mobill gépgyár” éves tervének kialakításával kezdődik, majd egy negyedéven át kíséri a terv végrehajtását. A játék közben nagy számú döntési kérdés merül fel, amiket adott helyzetismeret alapján, a megfelelő matematikai módszer alkalmazásával, számítógép bekapcsolásával meg kell vizsgálni és döntésre kell jutni. A korábbi döntések következményei a további szituációknál is jelentkeznek és befolyásolják a későbbi döntéseket is, tehát egy szimulációs folyamatról van szó. A vezetési játék részvevője a „vállalat” vezetősége.

A játék mintegy negyven óra alatt vihető végig. Kipróbálása a Közgazdász Továbbképző egy vállalati vezetőkből álló (közgazdászok, mérnökök), egyéves tanfolyamán megtörtént. A hallgatók közgazdasági laboratóriumnak keresztelték el.

E játékra jelentkezhetnek azok a most III. éves ipar-, belker-, külker-, pénzügy és általános szakos közgazdász jelöltek, akik átlagon felüli közgazdasági műveltséggel rendelkeznek (számolni, géppel fogunk). A résztvevők száma legfeljebb 20 fő. Túljelentkezés esetén a szakvezető tanszékek javaslatai alapján állítjuk össze a „vezetőséget”.

Jelentkezni lehet 1971. május 5-én 12 órakor a Matematika Tanszéken. A játékot vezeti dr. Varga József.

BALLAGÁS

Sok-száz hozzátartozó jött el... Búcsúztak a gyerekek

Riporter kerestetett, de...

A KULISSZÁK ÁRNYÉKÁBAN

Sablon? Vége néhány száz önként jelentkezőt.

Válaszd ki közülük a legtehetségebbeket. Azokat küldd el. A maradék sokból azokat, akiknek jó hangjuk van, szerepeltess a rádióban, akiknek meggyerő külsejük van, azokat a televízióban is mutogasd. Hadd játsszanak! Csak egyet ne felejtss el! Nem a riporterkeresés a lényeg, hanem a komplett jó műsor. Ehhez mi kell?

Először is egy érdekes, jó környezet (mondjuk egy új egyetemi kollégium). Lehetőleg akkor, ott, vélelőleg éppen valami izgalmas rendezvény folyjon (pl. I. évfolyam bál). De ha ez kevés, akkor hozz előre még néhány későbbre tervezett műsort (IV. éves búcsúztató), és lehetőleg minden fellelhető használd ki az est felrészítésére (a közgazdász fotokiállítás, névadó ünnepség, Studium Generale, véletlenül éppen jól működő diákbizottság). Műsornak mind kiűnő.

Es az ifjú riporter? Hát igen. Velük is kell valamit kezdeni, elvégre ez volt a műsor apropója. Űgye, hogy kiből lesz a jó cserebogár, azt majd a zsüri eldönti. Leglényegesebb a rátermettség. Milyen könnyedén igazodik el a jelölt a rábizott bonyolult feladatok rengetegében? (Lehetőleg azért egy héttel hamarabb küldd ki a helyszínre, hadd ismerkedjen a környezettel, nehogy valami baki becsússzon a spontán riportokba.) Mondd neki, hogy miről, kikkel beszélgesse. Mondd neki, hogy mosolyogjon. Aztán kész. Snitt.

Az egész stáb vonuljon ki időben.

Lehetőleg jó időben, hogy a munkások napozhassanak a kollégium lépcsőjén még a délelőtti órákban, mert akkor legerősebb a tavaszi nap. A „Mért vannak itt ilyen sokan?” kérdés pontosan negyvenhétszer hangzott el aznap. Egy-kettő az elhangzott válaszokból: „Új gazdasági mechanizmus”, „Igen, egy kicsit sokan vagyunk. Körülbelül nyolcvan százalék itt most nem csinál semmit, de lehetnek olyan pillanatok, amikor ennyi is kevés.” Mondanom sem kell, ilyen pillanatok nem voltak.

A meglévő négyből a televízió néhány telefonvonalat lekött magának úgy, hogy az egy darab még jó, új forinttal működő fülke előtt egész nap hosszú sor állt. A DB tagjaitól, gondnoktól, az iskolaorvosig mindenkinek forintjába és egy fél órájába került a hivatalos telefon lebonyolítása. Minimum.

De a műsorral legalább nem volt fennakadás. Elvégre hárommillió néző nyugtalansága

mégiscsak többet ér, mint 400 egyetemista nyugalma. Meg aztán szó, ami szó, mindig jól jön egy kis propaganda a házhoz. Mindig csurran-cseppen valami jó abból, ha sokat beszélnek a fiúk-lányok/kapcsolatáról, az ifjú házasságokról meg a névadó ünnepségről. Meg aztán sose árt, ha a vállalatvezetők apraja-nagyja látja a saját szemével, hogy mégiscsak komoly dolog ez a közgazdász, ha még a tv is foglalkozik vele.

Hanem a tv-re is ráférne néhány okleveles közgazda, az anyag-, idő- és munkaerőfelhasználás optimalizálására.

Például: Főrendező a rendezőhöz: Kéne valami újság ide, kérlek. Rendező a szerkesztőhöz: Szerezz már valahonnan egy újságot!

Szerkesztő a beosztotthoz: Hozz valahonnan egy újságot! Beosztott a beosztottjához: Újság!... stb.

A végén annyi KÖZGAZDÁSZT hordtak össze, az ott ácsorgó egyetemisták, hogy a tv dolgozó egészen, a műsor kezdetéig olvasással üzhették el unalmukat.

Hat előtt pár perccel már javában

állt a bál. A szerkesztőnél bekunyeráltam magam a terembe, hogy előben lássam, hogyan is néz ki egy ilyen tv-közvetítés. Persze, nem kellett volna kunyerálni, ugyanis az az érzésem, hogy aki ott komoly képpel úgy csinál, mint-ha valami is csinálna, azt a kutya sem kérdi meg, mit is keres odabenn. Abban a rumliban. Mert rumli az volt. Három operatőr három drótcipelő, egy mikrofonos, egy szerkesztő, két lámpatologató, egyetemisták, Vértessy, riporterjelöltek, a Halász Géza meg a legkisebb Gubcsi-gyerekek tartózkodtak a teremben.

Hat óra tízre úgy nézett ki, hogy kezdődhet az adás. A riporterpalánták ujjukat a pezsgőstüveg dugóján tartva várták az adás kezdetét. Hogy akkor pukkanjon. Aztán üdvözöltek mindenkit, aki csak él és mozog az egyetemen. Majd Vértessy következett, köszöntötte a közönséget, bemutatta a versenyzőket: Agárdi Tamást, Kovács Réka Küllikét és dr. Rékai Gábort. Ezután Külliki (finn keresztnév. Szerk.) felrohant a földszintre, mert neki spontán riportot kellett készítenie a portáról. Odalenn szintén spontán bemutatták a Gubcsi-családot, a gondos riporter meg a gyerek becenevei után is érdeklődött, több-kevesebb sikerrel.

Érdekes egyébként, hogy a Gubcsi-család — vagy úgy hírlik, hogy csak a feleség — a Közgazdász nyilvánosságát

nem merte vállalni (lásd a múltkori számot), de a tv hárommillió nézője nem zavarta őket.

A riport elkészülte után, felkapcsolták a portára. Ezalatt Tibor felvitte a gyereket, majd visszatért, úgyhogy a következő képen már csak a házaspár látszott.

Dr. Rékai Nagy Sanyival, a kollégium igazgatójával készített riportot, utána újabb spontán párbaj következett. A fotokiállítás képeiről kellett a jelölteknek néhány gondolatot elmondaniuk. Egész érdekes lett volna a feladat, ha a versenyzők akkor látják a képeket először. De érzésem szerint nem így történt. Bajusz Károly: „Részeg” és „Népi tánc” c. felvételei a lebegés érzetét keltezték az egyik versenyzőben. Az asszociáció meglehetősen furcsa, különösen akkor, ha valaki egész délután a válaszon tőri a fejét.

Amíg a versenyzők a képeken

gondolkoztak, illetve azokról beszéltek, egy guggoló, mikrofonos tartotta hosszú rúdon a mikrofont a versenyzők alá, ügyelve arra, nehogy belőgjon a képhe. A három kamera a klub bal oldalával volt elfoglalva, ezalatt jobbról betört a Cyklon.

Újabb feladatként szóba került a Studium Generale, Gárdonyi rendezési terve, valamint az Eötvös-Egyetem ötletklubja. A következő programpontra ismét házi jellegű volt, Halász Géza karikatú-

rái alá kellett frappáns szövegeket írni a versenyzőknek. Előtte azonban — Zu — nyilatkozott a tv-nek, méltatva a KÖZGAZDÁSZ-t, mely tudvalevőleg a legjobb egyetemi lap. Amerikában egy ilyen másfélperces reklámért dollárok ezreit kell kifizetni, nálunk azonban elég, ha valaki jól tud rajzolni. Ezután a versenyzők szédületes tempóban felírták a képaláírásokat, persze könnyű volt nekik, hiszen még ebéd alatt is ezen gondolkoztak. Spontán.

Hogy adjunk a flancnak is, Vértessy az eredményjelzőtáblát kiküldtette elektronikuskának, ennek a papírszámok mágnessel a hátukon felettébb örültek. Meg az a kislány is, aki a számokat fölragasztotta a táblára. Ezzel vége is volt. Illetve, bocsánat, még játszott a Cyklon. Ok játszottak elől, a hang jött hátulról. Dobozból. Érdekes volt, ahogy a trombitás nem dobolt, és mégis szólt az egész.

...Az adás végetért, Vértessy gratulált mindenkinek, majd sommázza a közvetítést: — Gyerekek, nagyon stöpe volt az egész...

Csak a műsor után értettem meg, miért hozott magával a stáb ennyi embert. Amilyen sokáig tartott a szét- rakodás reggel, olyan röpké idő alatt szedték össze a felszerelést este. Ugyanis az órából csak a műsoridő végéig tart.

Bakonyi—Borsi

(Fotó: Beszteri)

1948 ŐSZÉN HAT MAGYAR DIÁKOT vitt a vonat Lenin-grád felé: két pedagógiai, két filozófiai és két irodalmár szakos szovjet ösztöndíjas hallgatót. Közöttük volt Erdélyi Károly is, akinek talán első pillantásra mosolygós megjelenése és a társai iránt fokozott figyelme ssége tűnt fel. Nemcsak neki, a turkevei szegényparaszt gyerekek, de a többieknek is minden okuk megvolt az optimizmusra. Joggal érezték, hogy új szakasza kezdődik életüknek. Jelképesen ezt akkor úgy fejezték ki, hogy Moszkvából való elutazás előtt a Kreml órájához igazították a magukét...

Az ünnepélyes nagy pillanatok a mindennapi, hétköznapi szorgos tanulás évei követették, aminek Erdélyi Károly számára is megszületett az eredménye: a vörös szovjet diplomá. A Külügyminisztériumban kezdett dolgozni s itt is jó mesterei voltak: Sik Endre és más nagy műveltségű, tapasztalt marxisták. En pár hónappal később érkeztem haza, s amikor először felkerestem itthoni lakásán, már régen belemélyedt a diplomáciatörténet és az angol nyelv tanulmányozásába. Hamarosan a szovjet osztály vezetője lett s így meghítt, közvetlen munkakapcsolatba került Münnich Ferencsel, aki akkor

a magyar követséget vezette Moszkvában. Münnich Ferenc közismerten derűs természete jó visszhangra talált Erdélyi Károlynál s nekünk gyakran adta tovább a szellemes anekdotákat. Sok mindent tanult tőle, s a tanultakat nemsokára hasznosíthatta.

1956-ban a moszkvai magyar követség vezető munkatársa Erdélyi Károly. A magyarországi ellenforradalmi lázadás nehéz napjaiban hazajön, hogy fegyverrel a kezében részt vegyen a népi demokratikus rendszer megvédésében és helyreállításában. A repülőtérről jövet az éjszakát nálunk töltötte. Akkor hangzott el a rádióban Mindszenty hírhedt beszéde s végighallgatta a különböző rádiókat, hogy miként reagálnak külföldön a magyarországi eseményekre. Nemcsak osztotta növekvő aggodalmunkat, de konkrét tervet is dolgozott ki a további tennivalók tekintetében.

GONDOLKODÓ EMBER VOLT ERDÉLYI KÁROLY, de nem szenvedett az egyes értelmiségieknél meglévő cselekvési-impotenciában, hanem Nemzetközi tanácskozások

következtetéseiért helyt is állt, a helyzet elemzéséből adódó célokat és feladatokat meg is valósította. Az ellenforradalmi lázadás elleni harcban fejére és pisztolyára egyaránt szükség volt.

Haláltmegvető bátorságának, amellyel az ellenforradalmi terror napjaiban küzdött s így megtalálta az újjászülető pártot, a neki megfelelő munkakört, ugyanaz a munkásság iránti hűség volt a forrása, amely egész életét táplálta. Soha nem hunyt szemet a kedvezőtlen jelenségek előtt sem, nem palástolja el azokat, hanem állandó és közvetlen kapcsolatban a dolgozó emberekkel, küzd azok megváltoztatásáért. Külügyminiszterhelyettes lett, majd pedig a párt külügyi osztályát vezette. A Népszabadság 1971. március 25-i számában olvashatjuk róla: „Nyolc esztendőn át külügyminiszter-helyettesként tevékenyen részt vett hazánk külpolitikájának alakításában, a munka irányát hosszabb időre meghatározó elképzelések, javaslatok kidolgozásában. Nemzetközi tanácskozások

egész során képviselte hazánkat, mindenütt méltóan, magas elvi színvonalon”.

Számunkra Erdélyi Károly egész életével megmutatta és újra bizonyította, hogy a legjobb kommunista esetében mennyire egybeforr a munkásság iránti hűség a tudományos igényű elemzéssel, a tények iránti erős érzéssel, hogy a feladat nemcsak a világ megértése és megmagyarázása, hanem annak forradalmi átalakítása.

A 42 évesen tragikusan elhunyt Erdélyi Károlyt most pártunk vezetői és egyszerű emberek egyaránt gyászolják. Nagyságát, emberségét talán semmi más nem mutatja jobban ennél. Lágymányosi lakóhelyén azok a nyugdíjasok, lakótársai, akiknek panaszait, gondjait sokszor késő estéig türelmesen végighallgatta, hogy másnap segítsen ügyeik elintézésében, most mintha családtagjuk lett volna, úgy gyászolják! Közgazdasági Egyetemünkön Erdélyi Károly éppen a kommunista és munkaspártok legutóbbi moszkvai tanácskozásáról számolt be egy nyilvános vitanapon.

Erdélyi Károly példamutató életét nem felejthetjük el, életének és tevékenységének tanulságait gazdag erőforrást jelentenek számunkra.

Selmeczi József

Emlékezés

24 KÉRDÉS ÉS A VÁLASZOK

Napjaink tudományos ismeretanyaga olyan gyorsan bővíül, hogy az egyes ember befogadóképessége még csak megközelítőleg sem tud lépést tartani ezzel. E tendencia vetületeinek fokozatosan tükröződnie kell az egyetemi oktatásban is. A képzésünk nem vállalkozhat arra, hogy minden irányban kiművelt, kész szakembereket bocsásson ki. Feladata csupán az lehet, hogy szilárd, elvi-módszertani ismereteket nyújtson a szaktudományban előforduló problémák helyes megközelítéséhez és megoldásához, valamint bizonyos mértékű betekintést adjon a szaktudomány alapkérdéseibe. Ennek során törekedni kell arra, hogy olyan készségeket és érdeklődést fejlesszünk ki a hallgatókban, amely alapot nyújthat arra, hogy megfelelően tudja adaptálni az egyetemen tanultakat, valamint szaktudománya új eredményeit gyakorlati munkája során.

1970 novemberében az Ipari Üzemszervezési Tanszék kérdőív felmérést készített az iparszak III. és IV. évfolyamos valamint a tanár „A” szak III. és IV. évfolyamos hallgatóinak bevonásával, abból a célból, hogy képet kapjon arról, hogy a hallgatók vizsgált körre milyen érdeklődést tanúsít a tananyagban kívüli gazdasági életünk egyes kérdéseiről, ill., amennyiben ismeri és használja a tudomány eszajátításához szükséges eszközöket.

Ezeket szem előtt tartva a feltett 24 kérdés a következő többé-kevésbé jól elhatárolható témakörökre oszlott:

1. Gazdasági életünkben elért eredményeink, előtűnt álló feladatok, ezeknek a társadalom egészére történő kihatása. A közgazdasági közéletéről az ún. hazai és

külföldi közgazdász „társadalmi” vagy tájékozottság, amely egy felső évfolyamos közgazdász hallgató szakmai műveltségéhez hozzátartozik.

2. Olyan ismeretek, amelyek mintegy technikailag elengedhetetlenek ahhoz, hogy egy közgazdász a jelenben és a jövőben egyaránt figyelemmel kísérhesse tudományának problémáit, fejlődését, mind elméleti, mind gyakorlati vonatkozásokban.

3. Továbbá arról szeretnénk volna tájékozódást kapni, hogy a szakmai fejlődés egyik elengedhetetlenek itélt eszköze a nyelvtudás — és ami fontosabb — a nyelv használata tekintetében milyen kép alakul ki az iparszakos hallgatók körében.

Az alábbi struktúrában vizsgáltuk a két évfolyamot.

	Fizikai				Nem fizikai				Össz. %					
	Koll.	N.koll.	Össz. %	Össz. %	Koll.	N.koll.	Össz. %	Össz. %						
III	28	26	54	52,4	20	29	49	47,6	48	46,6	55	53,4	103	45,7
IV	23	19	42	34,4	38	42	80	65,6	61	50,0	61	50,0	122	54,3
Össz	51	45	96	42,6	58	71	129	57,4	109	48,4	116	51,6	225	100

A kérdőív összeállításánál szem előtt tartottuk, hogy a hallgatók tájékozottságával kapcsolatos kérdéseink olyan ismeretanyagot fogjanak át, amelyet a tananyagban túlmenően a kérdéses időpontban sajtó, a rádió, stb. egyszerűen hozzáférhetővé tett mindenki számára.

Erre az időre esett ugyanis a X. kongresszus, illetve a távlati és az éves népgazdasá-

gi terv vitája és elfogadása. Úgy ítéljük meg, hogy a felmérésből levonható következtetések nem szolgálhatnak alapot egy teljes körű okvizsgálathoz, de jó közelítést adhatnak egyes pozitív, ill. negatív tendenciákról.

A felvételezés reprezentatív jellegű, amennyiben az egyetemi hallgatók kb. 12%-ára, ill. az Ipari Kar kb. 55%-ára tejtett ki. Értékelés során figyel-

münket elsősorban a gazdasági életünkkel és fejlődésünkkel kapcsolatos témakörre irányítottuk.

Ezen cikk keretében nincs lehetőség az összes kérdésre adott válaszok részletes elemzésére, ezért csak a legérde-

Első 30 ország közé sorolta (helyes válasz) 53,7
Első 20 közé sorolta 11,8

A nemzeti jövedelmünk abszolút összege forintban, kérdésre adott válaszok szóródása elég nagy volt. Bár a hallgatók nagy része (III. évf. 68,6%, IV. évf. 76%) húzta alá a 200 milliárdot, 20—22% itélt meg úgy, hogy a nemzeti jövedelmünk 400 milliárd forint. Megdöbbenő viszont, hogy vannak hallgatóink, akik hazánk nemzeti jövedelmét 50, ill. 300 milliárd forintra becsülik. Ilyen extrém válaszokat összesen 10 hallgató adott. Ha ez az érték alacsony is (4—5%), feltétlenül alapvető tájékoztatásra utal.

Intervallumok Ft-ban	III. évf. %	IV. évf. %
- 1300	5,4	1,78
1301 - 1500	7,6	9,8
1501 - 1700	10,9	19,6
1701 - 1900	32,9	28,5
1901 - 2100	28,5	33,0
2100 -	14,2	8,9

A táblázatban szereplő intervallumokat a bércelték konkrét értékek alapján képeztük az elemzhetőség megkönnyítése érdekében.

A helyes (2038 Ft; 1970-es adat) értéket 30% közelítette meg. Ha elfogadjuk a néhány évvel ezelőti értéket is (1700—1900), akkor ez a furcsa kép valamelyest javul (kb 60%).

Súlyos probléma, hogy a megkérdezettek mintegy 30%-a úgy ítéli meg, hogy az ipari munkásság átlagkeresete az 1700,— Ft-ot sem éri el. Az pedig egyenesen megdöbbenő, hogy 8 hallgató szerint ez az érték 1300,— Ft alatt van.

Az a véleményünk, hogy

kesebbeket és legjellemzőbbeket ragadjuk ki.

A gazdasági életünkre vonatkozó keretösszegű eloszló képet szeretnénk volna kapni arról, hogyan ítélik meg a hallgatók hazánk helyzetét világvizonylatban az egy főre jutó nemzeti jövedelem tekintetében.

A válaszok viszonylag nagy hányada (kb. egy negyede volt helytelen (III. évf. 29%, IV. évf. 21,9%), vagyis a 30. és 50. hely közé sorolta hazánkat. Ez mindenképpen negatívumként értékelhető!

Részletesen vizsgálva a kapott adatokat:

Gazdasági eredményeinkre, célkitűzéseinkre irányuló kérdéseink után kíváncsiak voltunk arra, hogy a hallgatók mennyire ismerik hazánk jövedelemstruktúráját olyan kérdéseit, mint pl. az ipari munkásság átlagkeresete, ill. a munkásság és parasztság realjövödelmének viszonya.

Az ipari munkásság átlagkeresetére vonatkozó kérdések válaszáinak értékelése során kiderült, hogy a kérdőívek kitöltőinek teljesen eltérő a véleménye, amit jól szemléltet a következő táblázat:

az átlagkereset meghatározásakor az esetleges számszerű ismeretek mellett feltétlen motiváló hatása van annak a ténynek, hogy az illető fizikai vagy nem fizikai szülő gyermeke.

A kategóriába tartozás tükrében megállapíthatjuk, hogy az előbbieket általában igen óvatosan bizonyították válaszaikban. Ezt támasztja alá, hogy a fizikai kategóriákba tartozóknak csak 38,6%-a helyezi a kérdéses átlagkeresetet 1900 Ft fölé. Ezzel szemben a nem fizikaiak közel 50%-a becsüli ezen érték fölé.

(Folytatás a következő számban.)

VARGABETŰ?

A 21-es a népmesében és a kártyában szerencseszámmal számít. Már csak ezért is — bár világnézetünkbe nem illik bele a babona — jó előjelnek tűnt a csoport szemébe, hogy a Nagy Nekifutásnál (szeptemberben) pontosan ennyien szorongtunk a startnál. Az indítópisztoly eldördült, mi több-kevesebb önbizalommal nekilendültünk, és — az első akadályon (érte ezalatt első vizsgáinkat) már csak 20-an jutottunk baj nélkül tovább. A 21 tagú csapatból, egynek nem sikerült átlendülnie.

Ezzel a gondolattal kerestem fel Gyáris Kóport, a Magyar Gördülőcsapág Művek budapesti üzletének ideiglenes pénztárosát, néhány hónappal ezelőtt még a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem I. éves hallgatóját.

— Volt idő rá, hogy végiggondoljam a történeteket — mondta Róbert, mikor kérdéseimmel előhozakodtam. — Megpróbáltam pontosan elhatárolni a helyzetemből adódó objektív, szinte kikerülhetetlen akadályokat, és azokat, amelyek saját könnyelműségemmel állítottam önmagam elé.

Az egyetemről — és felteszem, ezzel nem álltam egyedül — nem sok konkrét elképzelésem volt. Tudtam, hogy itt azzal foglalkozhatom majd, ami a leginkább érdekelt, de a módszerről, a megvalósítás útjáról csak homályos képpel rendelkeztam. Később, mikor már kialakult előttem az egyes tantárgyak profílija, differenciálni kezdtem. Előtérbe került a pol. gazd., a filozófia és az Időszerű közgazdasági kérdések c. előadásorozat.

— Ezekhez a tantárgyakhoz kapcsolódóan külön feladatokat vállaltam, és magam is tanúsíthatom, ezeket becsülettel teljesítettem: kiselőadást tartottam, gazdaságpolitikai vetélkedő szervezésében, zsűrizésében vettél részt. Hogy történt, hogy ezek mellett éppen a kötelező tananyagot hanyagoltad el?

— 3 és fél hónap állt előttem a félév kezdetekor. Ez rengeteg időnek tűnt, s a gimnáziumi napról napra való tanulást után átstem a ló másik oldalára: túlzásba vittem a lazítást. A külön feladatok tu-

lajdonképpen a tanuló anyaghoz kapcsolódottak a természetesen, de sajnos a vizsgáztatók nem ezekre az áttételekre kíváncsiak.

— Ugy tudom, Budapest egyik legszínvonalasabb középiskolájában, a Berzsenyi Gimnáziumban, matematika tagozaton érettségiztél, meghozta jól. Feltehető, hogy itt nem adták ingyen a jó jegyeket, keményen meg kellett érdemelned. Mi az oka, hogy ezek után matekból sem sikerültek a vizsgák?

— Sajnos, rá kellett jönnöm, hogy a matematikát alázatosan kell tanulni, mert a nagyképtűsödést hamar megbosszulja. Nem volt elég az elméletet alkalmazásig átolvasni és megérteni. Egy jó írásbelihez például százainak a megoldása, rengeteg konkrét gyakorlásra lett volna szükségem.

— A vizsgák még a legszorgalmasabb számára sem jelennek kevéscsint időtöltést, egy könnyelműen vett félév után pedig egyenesen lidérces álmoknak tűnnek.

— Hogy őszinte legyek, a vizsgák ténye önmagában nem rázott meg túlságosan. Ugy éreztem, hogy amit idáig el is mulasztottam, most majd gyorsan pótolom. Azt hiszem, ez sikerült is volna, ha nem szól közbe a betegségem. A rosszulletek és az általános gyengeség miatt a fejem egyre nehezebben fogott. Láttam, hogy ebből előbb-utóbb baj lesz, de már késő volt. Olyan konkluziót vontam le végül, hogy bár kimaradásom közvéleménye oka ez a betegségem, az év közbeni rendszeres, kitartható tanulással, azaz, hogy nem hagyom az anyag jó részét az utolsó percekre, a természetnek egy ilyen orvátamada is kijevédhető lett volna.

Ami elmúlt, azon már nem lehet változtatni, és a megfelelő következtetések levonása után rágódni sem érdemes rajta. Hogy a sportnál maradjunk: a lécezt újabb feltesszük, Gyárfásnak szeptemberben és indul az újabb verseny. Őszintén kívánjuk, hogy ezúttal neki is sikerüljön!

Szűcs Györgyi

Cselek, gáncok — módszerek

Húzd! Ne engedd! Na most szorítsd!
Az aulában éppen cselgáncs-bajnokság folyt, s ezek a biztató kiáltások ott hangzottak el. A ruhatáros néni megkérdezte: „maga nem csinálja ezt a misedot?” — De igen, mi hasonlót fogunk élvezni egy hónapig — válaszoltam. Sajnálkozza nézett rám.

Hogyan készülünk a nagy mérkőzésre? Nézzünk néhány esetet — úgy véletlenszerűen.

ILYEN HATFERREL...
Gitárzene. A szobában félmeztelen férfialakok. Egyikük táncol, másikuk regényt olvas. A harmadik elmélyülten néz maga elé. Kínzsi; fiúszárny.

— Hogyan tanulunk? Te teljesen elvettél! Nem ez a lány-épilet!

Persze a fenti kép nem általánosítható. Például Ilmiczky László és Hajdás János harmadéves közl. szakos hallgatókat tanulás közben zavartam meg.

— Számunkra sok plusztanulást jelent a nyelv. És ez nekünk tipikusan olyan félév és év, amikor a reform összes hiányosságai kijönnek.

Konkrétan mik ezek?
— Mi vagyunk az első reformévfolyam, s ez önmagában is sok problémát jelent. Nem megfelelő sorrendben tanuljuk a tárgyakat — akkor ismerkedünk, a népgazd-tervvel amikor más tárgyalnál már fel kellett volna használni.

— Nyelvekből előfordult, hogy egy héttel a vizsgák előtt még nem tudtuk, kell-e abból egyáltalán vizsgázni. Oroszul olyan matematikai előadásokat hallgatunk, mely témákat magyarul se értünk.

— Nyolc orosz óra egy félévben különben sem elég. Ebből is négy elmegy: ünnep, dolgozat, teszt.

Kíváncsiak vagyunk az összehasonlító teszt eredményére — a IV. évfolyammal, akik nem koncentráltak —, mi úgy látjuk, ők jobban tudnak.
— A szaktanszékek is indítsanak koncentrált! Neveltséges szigorlat után pg.-ből koncentrálni. Aki ebben akar elmélyedni — elméleti szakra ment.

ezek a problémák a következő évfolyamokon is jelentkezzenek!

Ilyen háttérrel — tanulnak. Mint mondják: év közben is alaposan. Hat gyakorlati jegyük van.

Két másodéves külkeres fiú:
— Már nem félek, elsöben az anyag áthatolhatatlan sötét falként állt előttem. Most erős vizsgaidőszakban való tanulást tervezek. Eddig a matek rém nyomasztó volt; most nem kell ebből vizsgázni...

— De itt az elméleti! Csak előadás; semmi írásos anyag. Azaz — még szerencse, hogy van szabad-piaci szellem! Csak helyeselni tudom, hogy valaki felvette az előadásokat, s három forintért sokszorosították. Még így is jobban megéri, mint egy úv. Nem is beszélve arról, mennyire segíti ez a tanulást! De ezt a tanszék is megtehetné... Ezen a „szuharevkán” nem biztos, hogy mindenkinek jut...

Egyik barátja ezt írja neki: „A tehetetlenség vasfedél fogát kitorni...”

—Néha az az érzésem, hogy el kellene egy évre menni dolgozni. Túl sokat akartam, s a nagy mennyiség és jó minőség nem megy egyszerre. Ez a hatalmas élmény-özőn és liktetés, ami itt Pesten ért, csak fokozta bennem az összezorítottaságot. A legkülönfélébb tárgyak tanulása után talán s specializáció belső rendezettségét is hoz...

—Ahhoz, hogy teljes legyen az ember élete: munka, barátság, szerelem kell — egyszerre. Ez nehezen megy. A jövő héttől vizsgázom. Addig még öt gyakorlati jegy. Egyelőre ennyi van a teljességből.

Első vizsgái előtt túl optimista nyilatkozatot tett. Eredménye kevésbé jó lett.
Tanulások?
—Levontam! A filozófiát és gazdtört nem lehet négy nap alatt megtanulni! A hátralevő három héten még mindent átolvasok!

STRUKTURÁLT TANULÁS
Hogyan kellene tanulni az Oktatáskibernetikai Kutatócsoport vezetője, Balázs Béla elvtárs szerint?

ÜZENETEK
Többszöri nekirugaszkodásra (erről máskor) az elsőök kollégiumába is sikerült bejutnom.

— Szemináriumon nálunk nemcsak visszakerdezés van, a szervezőt mindig ad valamit az anyaghoz. Folyamatosan kell készülni, de pg.-re mindig szívesen megyek, érdekesek az órák — mondja Monostori Katalin, majd így folytatja:
— A filozófia egész nyelvezete új, ennyi idő alatt képtelenség befogadni. Most kintünk a vizsgaidőpontokkal is: a matek, statisztika, gazdaságföldrajz szinte mind egybeesik.

— Bod Péterék szobájában két hatalmas grafikon és egy táblázat jelzi, hogy itt valamilyen különleges munka folyik.

— Pg. kiselőadásra készülök, s szeretném alaposan szemléltetni. Azt hiszem, 4,5-ös átlagát is ilyen alapos munkával érte el. De: „a körülmények nem a legjobbak. Mint látod egy asztal van, ha az egyikünk tanul — a másik kirándul.”

Egy lány: „Van aki hétkor kel, jobb mint egy vekker; aztán tanul egész nap. En meg csak kapkodok. Hozzáfogtam az oroszhoz, közben mosni kezdem. Most a stategik kinlódok; ettől nagyon félek!”

A statisztika tanszéken dr. Köves Pál vezetésével éppen tandeszközök folyik az első és második évfolyam vizsgáztatásáról.

— Kollektív munkával készülünk. Tavalay a szóbelizésnél — bár ez nem volt jellemző — néhány zavaró dolog fordult elő. Igyeckszünk most a szervezési hibákat előre kiküszöbölni.

— Mit üzenek a hallgatóknak? Mi az utolsó előadások szövege? Jöjjenek el! Judóval kezdem, ezzel is zárom. Egy szak-könyvben jó tanácsként ez olvasható: „A higgadt és megfontolt, de ugyanakkor villámgyors cselekvéshez a bátorságot és önbizalmat csakis a kitartó munka, az állandó gyakorlás adhatja meg”.

Még talán nem késő.
A judót „lány művészetnek” mondják. Hogy ez a fajtája milyen lesz, majd meglátjuk.

Koncz Gábor

Nyílt levél Hardi Lászlóhoz

Kedves Barátom!
A Közgazdaság április 1-én megjelent számában bő terjedelemben foglalkoztál a kari küldöttértekezleten elmondott felszólalásommal, sőt, azon túlmenően „elkíváncsiul”, is. Irásod stílusából kiderül az, amit meg is fogalmaztál, tudnillik, hogy gondolataim felháborították. A felháborodás azonban nem a legjobb tanácsadó, különösen vitában, olyan vitában, ahol kétes vagy nem kétes módon, de mindenképpen a mi életünkhez szorosan kapcsolódó dolgokról esik szó. Így történhetett meg az, amit gondolom, ma már te is sajnálod, hogy nem használtad ki az alkalmat vitatható nézeteim konkrét és korrekt bírálatára, a széles nyilvánosság előtt.

Persze joggal felmerül az a kérdés, hogy fontos-e ezzel a vitával egyetemünk közvéleményét fásztani. Lényeges dolgokról van-e szó, vagy csak dikciónk és alkalmi horodásokok presztizsusigényeinek kielégítéséről? Nekem meggyőződésem, hogy egyetemi „mini-társadalmunk” erővonalainak felvázolása, s ezen belül, a hallgatók különböző viselkedési csoportjainak leírása nem felesleges és semmiképpen nem káros tevékenység. Elméleti és gyakorlati tetteink valóságos indítékait és alapjait kutatjuk akkor, amikor egyetemi társadalmunk struktúráját vizsgáljuk, tehát reális önismeretünket növeljük, misztikus és steril „bürokrata” vagy „antibürokrata”, „dogmatikus” vagy „progresszív” hit-tételek rovására.

Mivel Te érdemben nem tértél ki arra, hogy szerinted milyen csoportok éneke egyetemünkön, saját elképzeléseimet kell változnom. Először néhány szót arról, hogy milyen dimenziókban látom érdemesnek a különbségek kimutatását.

a) Az egyetem közéletében való szereplés szempontjából milyen nagyságú homogén csoportok vannak.
b) Származás szerint milyen nagyobb csoportok alkotják egyetemi társadalmunkat.
c) Ideológiai nézetkülönbségek alapján milyen csoportokat találhatunk.
ad. a) Ezt a dimenziót tartom a legfontosabbnak, hisz ebben a szerében dől el a különböző nézetek, elvek és események érvényessége is, de mindenképpen azonosasága a tettekkel. Közéleti szereplés alatt értem, kissé jobban körülhatárolva a különböző társadalmi szervezetek tevékenységében (MSZMP, KISZ), munkaközpontokban (Stúdium Generale, marxista diákakadémia stb.), nyílt vitákban való, többé-kevésbé rendszeres és tudatos részvétel. Ebből a szempontból úgy látom, két fő csoportra oszthatjuk magunkat.

I. Az egyetemi közéletben aktív résztvevők;
II. A közéletben nem rendszeresen tevékenykedők.
Ezt a felosztást sem én találtam ki, jó néhány KISZ-dokumentum is alkalmazza. S az, hogy ez a különbségtétel jogos, már önmagában is mutatja, mai helyzetünk egyik alapproblémáját, nevezetesen azt, hogy életünk közös dolgainak intézése, még nem az egész közösség dolga. Ez persze nem az „aktív” és különböző nem az „passzív” szubjektív hibája.

Már a mi levelezésünk is azt mutatja, hogy az a/I. csoport nem egységes, legalábbis miket nem más utat járunk, vagy ahogy nem a legszerencsésebb módon te fogalmaztad szintén hangú írásodban, „mint kiderült a szavazáskor, sok Herczegh Ferenc van

karunkon”. En két lényeges alcsoportot látok:
1. A közéletben aktívak közül ide sorolom azokat, akik egyetemi társadalmunk szervezeti, intézményi hierarchiájában a piramis (persze „kicsi piramis”) felső szintjén foglalnak helyet (pl. szak- és kari vezetőségi tagok, MSZMP-tagok, egyetemi és kari tanács tagjai).

2. Ide tartoznak az olyanok, akik a közéletben aktívak, de már még vagy éppen nincsenek a hierarchia felső régióiban.
ad. b) A származás szerinti kategorizálás történjen bármilyen célból és bármilyen alapon, nem tartozik a legnépszerűbb skatulyázások sorába napjainkban. Ennek immáron történelmi okai közismertek. Népszerűtlen, de mégis szükséges feladat ez, mert fiatal és fiatal között nem elhanyagolható különbségek forrása. Előzetes szintvonal, életmód és kulturális hátrányok vagy előnyök alapja ma még az — s csak a legnyilvánvalóbb területeket említhetem — hogy kit hová tesz le a golyó. Ebben a dimenzióban tükröződik a mai „nagy társadalom” képe a „kis társadalomban”. Mégis én úgy érzem, nem szükséges a társadalmi struktúra részletes kibontását elvégezni, ha hatásait vizsgáljuk egyetemi életünkre. Elég-egészesen tartom egy vázlatos képhez, s többre most nincs is mód, három fő csoportot megkülönböztetni.

I. Az ipari és mezőgazdasági nagyszemű természetben közvetlen résztvevő vagy részt vett (pl. nyugdíjas munkások) szülők gyermekei.
II. Ertelemségi, kispolgári származású hallgatók.
III. Vezető állású és alkáló értelmiségi szülők gyermekei.

Tisztaiban vagyok azzal, hogy ez a felosztás valóságos és különösen a II-vel jelölt „középosztály” heterogén jellege problematikus. Mégis egyetemi társadalmunk struktúrájának vázlatos elemzéséhez úgy érzem, elégséges ez a különbségtétel.
ad. c) Az ideológiai nézetkülönbségek a strukturált társadalom, s benne a strukturált egyetemi társadalom viszonyait tükrözik. Mégis nagy hiba és annak sokszor elkövetett hiba lennie strukturáltan elfogalt helyet, mint abszolút „tudatmeghatározó” tényező elfogadni, egy közösség tagjaira, vagy a tagok kisebb, valamelyre ismervé szerint homogén csoportjaira. Az emberek, s különösen ha egyetemi hallgatók, hisz itt ez „foglalkozási betegség”, képesek saját partikulárisukon felülemelkedve, vagy azt fel nem ismerve olyan értékrend, ideológiai rendszer kidolgozására, elfogadására, vagy hirdetésére, mely nem az adott társadalmi struktúra és a benne elfoglalt hely által determinált.

Hogy alakulnak ki tehát a különböző világnézeti, ideológiai, értékrendbeli típusok? En úgy látom, két fő út van:
1. Tanulmányok során, olvasmányok, művészi alkotások, aktív szülői nevelés hatására a külvilágtól védett és annak viszonyait csak sterilen tükröző családi és középiskolai „üvegházakban”.
2. A társadalom mindennapi életének közvetlen megfigyelése és élese alapján.
Ezek természetesen „tisztá” típusok, a valóságban induljon bárhol is a „nép fia”, mire az egyetemre ér, a kétféle értékrend szerinti mód együttes, de mindenképp más és más arányú hatására alakul ki a most címkével és skatulyázással ellátandó tudata. Még egy kérdés vár tisztázásra: milyen nagyobb konkrét nézet-típusok vannak ma karunkon.

I. Tudományos igényű, belső követezetességre törekvő álláspontok.
a) A „hivatalos” ideológia, politikai fel fogást elfogadó, vallók és hirdetőik.
b) A „hivatalos” felfogás néhány tételével szemben oppozícióban levők.

1 — azok, akik társadalmunk mai legfőbb problémájának a bürokratikus tendenciák érvényesülését látják,
2 — azok, akik a mai politikát mint revizionista, liberális vonalat értékelik.

II. A mindennapi tudat szintjén maradó, eklektikus nézetek. Végére érve a három dimenzióban külön-külön történő nagyjából csoportosításnak, még egy lényeges dologra szeretnék kitérni. Természetesen, egyetemi közéletünkben fő különböző típusú csoportok, szerencsére nem az én felosztásomat bemagolva lépnék a tettek mezejére. Ellenkezőleg, úgy gondolom, hogy éppen ez a felosztás tükrözi lényegét tekintve hűen a valóságos folyamatokat és így alkalmas arra, hogy a saját világnak objektívabb, személyes ellen- és rokonszenv viszonyoktól független szemlélethez közelebb vigyen.

Karunk politikai, közéleti palettáján tehát, három erőteljesebb „színcsoportot” látok az utóbbi időben:

1. Az egyetemi közéletben aktív részvevő, kis társadalmunk hatalmi hierarchiájában a piramis felső szintjén helyet foglaló, zömmel munkás-paraszt szülők gyermekei, akiknek értékrendje alapvetően a társadalom mindennapi életének közvetlen megfigyelése útján alakult ki, és elfogadják, vallják és hirdetik „a hivatalos” ideológiai, politikai felosztást.

2. Az egyetemi közéletben aktív részvevők, az egyetemi hatalmi hierarchia felső szintjében már, még vagy éppen nem tartózkodó vezető állású, alkáló értelmiségi, kispolgári szülők gyermekei, akik értékrendjük kialakításában döntő szerepet játszottak a tanulmányok, az aktív szülői nevelés, a külvilágtól védett és annak viszonyait sterilen tükröző családi és középiskolai „üvegházak”. Társadalmunk mai legfőbb problémájának a bürokratikus tendenciák érvényesülését látják.

3. Az egyetemi közéletben nem rendszeresen tevékenykedő munkás, paraszt, kispolgári származású hallgatók, akik tanulmányaik során ugyan elsajátították egy tudományos világnézeti rendszer alapjait, mégis társadalmunkról való felfogásuk alapvetően a mindennapi tudat szintjén maradt.

E három csoport létezésében különbség és természetesen nem teszi ki az egész hallgatósságot. A legnagyobb szerintem a harmadik csoport, de társadalmi-közéleti sívuk egyformán jelentős.

Rémélem, nem farszított el nagyon a felszólalásomban foglaltakhoz képest „továbbfejlesztett”, de legalább több I-et, és I-et és a-t tartalmazó „modellen”.
Úgy érzem, hogy amit most leírtam, mentes az olyan hangoskodás és egy vilámmennyire is igényes vitában alkalmatlan kitérletektől, mint amik jellemzők az én felszólalásomra és fokozottabb mértékben a te cikkedet.
Befejezted, hogy kifejezzem azt a szándékot, hogy vitánkban közös gondolataink gyarapítására töreksem, a te záromdatoddal búcsúzom: „Figyelni és segíteni kell továbbra is azok harcát, akik a néprazdterít szakon belül a helyes álláspontot, a többséget képviselik!”

Herczegh Ferenc
IV. évf. elm.

Herczegh Ferencnek - a vita margójára

IMMÁRON A MÁSODIK CIKK LÁT NAPVILÁGOT az 1971. III. 16-i Alapfőnöki küldöttértekezleten elhangzott Herczegh Ferenci felszólalással kapcsolatban. Néhány megjegyzéssel szeretnék hozzájárulni mi a vitás kérdések tisztázásához, a szerző terjedő rém- és félreértelmű homályának eloszlatásához. Mindhárom részvevő voltunk a kari küldöttértekezleten, ahol érdeklődéssel figyeltük egy kétésgyűlv gondolatébresztő koncepció kibontakozását Herczegh F. szájából. Ismerjük Herczegh Lászlónak a Közgazdaságban megjelent feltevéseit és H. F. válszavúkat is. Félreértések eikerülése végett hangsúlyozzuk, hogy mi csak azaz vitaközvetítő, amit H. F. leírt, ill. mondott, nem pedig azzal, amit gondolt. (Sajnos, a kettő nem mindig felel egymást, s ezért — H. F. szerint — nagyszemű anyanyelvünk parlagi volta okolható, amely gátat vet egyes „teoretikusok” magasröplő gondolatai adekvát kifejezésének.) Ekkor történthetett meg, hogy H. F. harcol hozzájárulásának „frontja” ellen, ugyanakkor tovább is kívánja fejleszteni azt! Nagyon is indokoltan látjuk a felhasználásával való polemizálást, de ez alól a megítélés alól cikket sem tartjuk kivételnek.

RÖGTÖN LESZÜGEZZÜK, HOGY BÁR AZ ALTALA felvetett problémák részben reálisak, de sem koncepciójával, kategóriáival, dimenzióival, sem pedig végkövetkeztetéseivel nem értünk egyet.

Ez utóbbiak cikkéből egyébként hiányoznak is, azok kifejtésével küldöttértekezleten felszólalásában találkoztunk. Sajátos helyzetű állunk szerb, amennyiben először hangzott el a következtetés és csak utána a H. F. által vélt elméleti alap.
Lássuk hát, milyen is ez az elméleti fundamentum, amelyről H. F. rohamra indul egy elburkoltatódott társadalom ellen, minden idők minden rendű és rangú világmegváltójának szent lábában égye. A vezérgondolatában megjelölt három fő osztályzasi szempont korántsem tartjuk egyenrangúnak, e dimenziók között nem állhat egyenlőségjel, kapcsolatos szoros, de ez a kapcsolat nem az egymás mellettség viszonya. Ha H. F. elvezzék ezeket a kategóriáknak részletes tartalmi elemzését, kimutatni diaktikus összefüggéseket, úgy valóban hasznos megfigyelésnek bizonyulhat, „strukturált egyetemi társadalom” és az ezt tükröző „ideológiai nézetkülönbségek” vizsgálatahoz. De nem ezt teszi. Helyette ívegházi lombköt gyárt — ami alapján és kategóriarendszeréből következzék — szépen címkéket ragaszt ennek a „minitársadalomnak” egyéneire, s csodálatosan felvilágosít bennünket arról, hogy ki honnan nyerte az ideológiai állásfoglalásához szükséges alapot, miért és hogyan helyezkedik el ennek a „strukturált rendszernek” a hierarchiájában.

VAJON ILYEN EGYSZERŰ-E A KÉRDÉS? Nézzük meg közelebbről felállított kategóriáknak „vulgáris” tartalmát: Csahatadlan címkéragasztónk egy Rodolff virtuozitásával tünteti el a „SZÁRMÁZÁS” felirattal ellátott, az „alkalmazható” cédulát, hogy utána közös nevezőre hozza a kispolgárságot az értelmiséggel, az utóbbiról biztos kézzel levasztja — ki tudja milyen szempont alapján — az „alkotó értelmiséget”. A további származás szerinti osztályozás során H. F. már elveti őt hétével előzötti felosztását, amelyet a küldöttértekezleten még mint „elméleti igényű” hangoztatott. Akkor még ugyanis a munkás-paraszt kategórián belül éles határvonalat húzott a „hatalmi piramis csúcsán álló mamelukok” és a plebs között. A „mameluk” fogalom alá sorolta azokat a munkás-paraszt párt- és KISZ-vezetőket, akik nem ismerik fel az „elburkoltatódott társadalom” és a saját partikuláris érdekek különbségét, vagy ha igen, úgy elfogadják a bürokratikus vezetés irányvonalát — gyávaaságból, opportunizmusból, haszonleséssből — ezt már mamelukja válogatja — és kiszorítják ezt. A plebs a mameluk vezeték után gondolkodás nélkül halad, jellegtelten, arcnélküli tömegként festette le, ideértve minden nem-mameluk munkás-paraszt diákot stb.

AZ ERTELMISÉG FELSZÁNTÁSÁNAZ SEM AZ „alkotó” és szimpla értelmiség között húzódott a hercegi vízváltó, hanem:

„Legalább két alaprtege van ennek a csoportnak. Egyik elfogadja azt, hogy előnyös helyzetben van a többséget képest, megnyugszik, ez nem jelent számára problémát. Másik réteg, elméleti jellegű szakokon inkább jelenkezik, akik ösztönösen valahogy úgy érzik, mégsem természetes, hogy ők olyan előnyökkel rendelkeznek, amilyenekkel rendelkeznek. Ez a felismerés, ösztönös késztetés, elkezdik vizsgálni ezt a helyzetet. Így jutnak el a bürokrácia vizsgálathoz, olyan magatartás, normákhoz, amire van szintén a mozzaloman kapcsolatos példa. Befeléadtak a harcba, végül tényleg elfogadják az előnyöket.” (Alapfőnöki kari küldöttértekezlet jegyzőkönyve.) Aki a két fenti „alrtege” között lényegi külön-

séget képes felfedezni, az alighanem példátlanul éles differenciáló képességekről tesz tanúbizonyságot. Sajnos, a fenti kategóriákkal ma már nem áll módunkban vitaközvetíteni, mert vajon mi lett „Herczegh tanításának történelmi sorsa”? Bizony, elragáta őket az idő vasfoga. Ezek az annak idején „elméleti igényű” felállított kategóriák őt rövid hétével születésük után saját szellemi anyuk által vetettek ideológiai nosztalgia, és pótolhatatlan azon hiányzó idiótátlóbb újakkal, amelyek H. F. cikkében olvashatók. Úgy gondoljuk, hogy ilyen mértékű következetlenség egyetlen valóban elméleti igényű elemzés szerzője sem engedhet meg magának.

VEGÉZTETÜL NÉZZÜK MEG, HONNAN SZERZI ERTEKENDJÉT az egyetemünk politikai palettáján „megjelenő 3 színcsoport”. Az első, a hierarchia csúcsára emelkedett réteg, a mindennapos társadalmi életünk közvetlen megfigyelése és élése során szerzte értékrendjét. Amit ez a réteg kapott a családjától, az a „hátrány” és a kemény küzdelem. Ezek szerint KISZ-vezetőinknek elsősorban a közvetlen tapasztalása, ismerete és tudása, s nem a könyvekből szerzett elméleti (és annak a gyakorlati megfelelően összevetett) tudása a jellemző. Ez a réteg a hercegi megfogalmazásban elszakad a tömegetől, köztitük a hatalom élése a választóív. Akkor viszont, hogy tudnak vezetni ezek az emberek? Az értelmiségek ezzel szemben tapasztalt hiányzóban szenvednek, sterl környezetben, középiskolai üvegházban nevelkedtek. Csak azt nem tudjuk, hol és hogyan alakult ki a középiskolai üvegház? Erősen vitatható a tudományos igényű világnézetekkel rendelkező csoportosítása is.

Herczegh szerint a tudományos igényű világnézeteknek két alapvető csoportja van: a hivatalos, ill. nem hivatalos. Ez utóbbi a „hivatalossal” bizonyos szempontok alapján kritikai viszonyban állókat volna hivatott tömöríteni. Nem hiszünk azt, hogy egy IV. éves, elméleti szakos — állítólag marxista-közgazdasági számára egy adott embercsoport vagy egyes emberek világnézete csak a „hivataloshoz” való viszonyban lenne megragadható. A nem a „hivatalos” világnézeti politikai állásfoglalást „képviselek” — tehát a marxizmus-leninizmus tanításával nem létezőlegyen pontok pontok szembeállítók az MSZMP irányvonalát többé-kevésbé helytelenítők táborán belül sem találkoztunk, csupán az antibürokraták — nyilván a szerző is ide sorolja magát — és a dogmatikus, szélsőbalos álláspont hirdetőivel.

A FENTI CSOPORTOSÍTÁSBÓL MI ERŐSEN HIÁNYOLUNK valamit — és pedig a revizionisták kategóriáját. Ez, ha nem is általános jelenség társadalmunkban, azon kevés helyek egyike, ahol alkalmunkban találhat, éppen e kétes dicsőségre eszeget sem vagyó — egyetemi KISZ-szervezetünk. Nem kívánunk rosszmájúknak lenni, de nem tarthatjuk véletlennek, hogy „kis-társadalmunk”, „tudományos igényű” elemzése éppen róluk feledezik meg. Anélkül, hogy nem kellően bizonyított és így túlságosan somnás következtetésekre ragadtatnánk magunkat, rá kell mutatnunk azokra a helyenként szembeálló eszméleti rokonszámokra, amelyek H. F. és az említett ideológiai között fennáll: a párt szükségképpen elburkoltatódásáról szóló tételre a „mameluk” vezetőköl kialakuló új „hatalmi elit” — ez is hercegi metódus-izadás kimutatása, egy olyan elméleti-ideológiai konstrukció sejtetnek, amelyek eszmei gyökerei L. D. Trockijól, Milovan Gyilaszig minden valamire való revizionista ideológiai fegyvertárában megtalálhatók. Nem bízunk abban sem, hogy ezeknek a mesterkelt csoportosításoknak ismételt kidolgozása és propagálása, a jelenlegi párt- és KISZ-vezetés olykor demagóg hangú bírálatára — ami H. F. részéről a küldöttértekezleten hangzott el — a gyakorlati nélküli elmélet hirdetése és propagálása, a meglévő reális problémák torz felmagyarázása alkalmas eszköz lennének egyetemi KISZ-életünk feilvergőztetésére.

VEGÉZTETÜL SZERETNÉNK HANGSÜLYOZNI, hogy állásfoglalásunkban nem választottuk és nem is választanuk el Herczegh cikke és a küldöttértekezleten elhangzottak tartalmi vonásait.

A kettő szorosan összefügg egymással. A koncepcióból eredő végkövetkeztetések, még ha rendszertelenül is szóban hangzottak el.

Azt sem vitatja senki, hogy a felvetett kérdések egy része nem reális probléma, s velük foglalkozni nem kell. Azonban azt hisszük, hogy a kérdés ilyen formában való kezelése nemcsak az előbbi jóhiszeműségből táplálkozik, hanem — bevallottan — a hatalom iránti nosztalgiaiból is.

Bodai Zsuzsa,
Kovács Péter,
Szabó Sándor
III. tanári „A”

Jó hangulatban?...

Schmidt Helga (IV. évf. Ipar) utolsó vizgáira készült

Ilyenből kellene több!

Kóhalmi Ferenc, KISZ KB agit.-prop.-osztálya munkatársának előadása az egyetemi KISZ-vezetőképzésen

Több volt, mint előadás. Felrázta, szinte letette sarkallta a hallgatósságot. Röviden, ha úgy tetszik, véleményként ennyit Kóhalmi Ferenc referátumáról. Fontosabbnak érzem a mondanivalót.

Mint ismeretes, politikai, mozgalmi tevékenységünk legbonyolultabb problémája a közösség. A referens ezt négy gondolat köré csoportosította:

1. Tulajdonképpen hogyan befolyásolja nevelőtevékenységünket a nevelési eszmény és a nevelési cél.
2. Nevelési tevékenységünk szervezeti formájáról, a közösségről.
3. A közösség fejlődési folyamatairól.
4. A közösség keresztmetszetéről, belső rétegződéséről.

Az első problémával kapcsolatban Kóhalmi Ferenc elmondta, hogy politikai, mozgalmi munkánkban „szép hagyomány” az, hogy összekeverjük a nevelési eszményt és a nevelési célt. Nevelési eszményről közösségi körben szoktunk szólni, történelmileg távoli perspektívákat rajzol fel.

A nevelési cél pedig az adott konkrét történelmi-politikai körülmények között megvalósítható ten-

lására, de ebben az esetben összetartó erő gyakorlatilag nincs.

A vezetői követelés időszaka, itt már legalább egy olyan ember van, aki agitálja a tagságot. Magával és másokkal szemben követelményeket támaszt. Célja egy stabil közösségi mag kialakítása.

Az aktívakövetelés időszaka, amikor már a közösség szinte kialakult. Sikertült egy olyan program megvalósítása, amely sikerélményt biztosított a tagságnak.

Az egységes követelés időszaka, ekkor már a közösség minden tagja önmagával és társaival szemben is követelményeket támaszt. Kialakul a tevékenység és a szemlélet kritika.

E folyamat után a közösség fejlődése két úton mehet tovább: vagy megragadnak az ösztönösségnél, vagy eljutnak a tudatossg szintjére. Kóhalmi elvtárs hangsúlyozta azt is — ami sok vezetőit elkieserít, viszábadja a munkában — nincs közösség harc és ösztönösség nélkül. És ez így természetes.

A következő problémával kapcsolatban a következők hangzottak el: A közösségi munkához való viszony szempontjából ötféle réteget különböztetünk meg alapszervezetünkben:

1. A holt keret időszaka, amikor már megvan a lehetőség egy közösség kialakulására.

Kocsi Margit

Hová? Merre? - friss diplomával a tarsolyban

Szak	Végző hallg. létszám	Társaságban díjazott	Elhelyezhető hallg.	Meghirdetett állások	Elhelyezkedési arány az állások között
Elméleti	17	-	17	28	164
Pénzügy	46	9	37	99	269
Terv.-mat.	19	3	16	68	425
Ipar	116	36	80	303	377
Közlekedés	40	6	34	87	255
Agrár	31	7	24	84	350
Belfer	71	11	60	69	115
Külfer	56	6	50	41	82
Nemzetközi	30	1	29	20	68
Összesen:	426	79	347	797	229

Táblázatunk az Igazgatási Titkárságra március 31-ig beérkezett, a hallgatókhoz stencil nyomtatványokon eljuttatott kiírás alapján készült. Mivel a tanár szakosok számára meghirdetett állások csak május 5-re futnak be, e cikkben róluk nem esik szó.

Az összképet tekintve bizvást megállapíthatjuk, hogy az idén végző közgazdászok elhelyezkedési lehetőségei jók: 347 hallgatóra 797 állás jut.

Ha a szakonkénti megoszlást nézzük azonban, jelentős szóródást figyelhetünk meg. Legkedvezőbb helyzetben a termékekészítők vannak, akikre több mint négyszer annyi állás vár, mint ahányan végznek. Böven válogathatnak az iparszakosok (378%) és az agrárosok (350%) is. A statisztika szerint legkisebb választási lehetőségük a belkereseknek van (115%), és papírforgalomban a külkeres, és nemzetközi szakos hallgatók küzdenek legsúlyosabb nehézségekkel. — A részükre meghirdetett állások száma kevesebb a végzősöknél. Nem téveszthetjük viszont szem elől azt a tényt, hogy sokan egyénileg, nem pályázati felhívás alapján keresnek állást, és amint erről a külker. tanácskezelésünk, már nyári gyakorlatukat is ily módon szerezte leendő munkahelyükön töltik.

Komoly nehézségekről — kenyérgondokról — azért sem lehet szó, mert bármely szakon végző közgazdász bármilyen és több állást is megpályázhat, a fenti adatok alapján bizonyára nem eredménytelenül.

Kedvező körülmény az is, hogy a meghirdetett budapesti és vidéki állások száma arányos a budapesti, ill. vidéki végzősök számával.

A pályázatok szakonkénti struktúrája megoszlása általában megfelelő. Feltűnő eltérés ettől csak az elméleti szakosoknak hirdetett állások terén van, ahol sok esetben képzettségüknek nem megfelelő munkakörbe kéri az embereket, mint pl. az Egyesült Villamosgépgyár számviteli pénzügyi, Ganz-Mávag Mozdonny-, Vagon- és Gépgyár programozó, elemző munkakörbe, de tízemszervezőt, piacgazdát is keresnek az elméleti szakosok között. Kutatóintézetbe, illetve főhatóságokhoz egyetlen állás sincs nyilvánosan meghirdetve.

Az egyedüli elméleti jellegű munka a Szegedi Tanárképző Főiskola által felkínált tanársegédi állás.

E jelenség okaira, ill. hatására érdemes lenne nagyobb figyelmet fordítani.

A munkavállaló fizetése rovatot áttekintve rendkívül vegyes kép tárul elénk. Ennek részben az az oka, hogy a vállalatok nem egységes szempontok alapján írták ki a fizetést. Egyeseknél a rendelt szolgáltatás alapul, másoknál a kollektív szerződés vagy a megegyezés dönt, egyik helyen a gyakornoki fizetést jelölték meg, másoknál a gyakornoki idő utáni, ill. az elérhető legmagasabb bér szerepel a kiírásban.

1100 Ft azonban még akkor is szemet szúr, ha ez az ajánlott fizetés alsó határa, és 1850 Ft szerepel mellette, hiszen az előbbi szám rendület szerint is irreális, ezért fölösleges és neveléses ilyet kiírni.

Sajnos, nem egy helyen szere-

pel. Ha a jövőt illetően optimisták akarunk lenni, érdemes az agrárszakos hallgatók lehetőségeit áttekinteni. A rekordot a **Kunbajai Állami Gazdaság (Bácsszőlős)** tartja. Három közgazdászt vár 3500-4000 Ft-ós fizetéssel, nyereséggel, prémiummal, szolgáltatási lakással. Az agrárosoknak azonban máshol is jó fizetést, gyakornoki szobát vagy lakást ajánlanak. Ez utóbbi a jelenlegi lakásviszonyok mellett elég nagy súlyú esik latba, jelentősen megkönnyíti a pályakezdet.

Az agrárszakosokat leszámítva (valószínűleg nem fognak lakásproblémákkal küzdeni) 39 álláshoz munkásszállást és 48-hoz 1-2 éven belül lakást ajánlanak.

A legnagyobb munkaerőgonddal küzdő vállalatok (épitőipar, Ipari Robbanóanyaggyár) lakás mellett 2-5 éves

szerződéssel, illetve szerződéshez kötött letelepedési segéllyel igyekeznek megoldani gondjaikat.

★

- Van már állásod?
- Nincs.
- Elképzéled?
- Az sincs.

Ehhez hasonló párbeszéd hovatovább megszokottá válik a végzős hallgatók körében. Bár konkrét felmérés nem készült, tapasztalatok alapján mégis állíthatjuk, hogy a végzősök közül nagyon kevesen tudják, illetve a többségnek elképzelése sincs arra vonatkozóan, hogy milyen területen szeretnének elhelyezkedni, nemhogy azt meg tudják mondani, hogy hol. A pályázati kiírások alig enyhítenek valamit ezen a problémán.

Egy-két szó nem sokat árul el a beföltendő munkaköréről, még kevesebbet a munkahelyről.

Marad a személyes tájékozódás lehetősége.

Az **Erőműberuházási Vállalat** négy iparszakos közgazdász számára hirdetett állást. A személyzeti osztály vezetőjét kerestük, szabadságolása miatt azonban **dr. Halmos Lajos** főkönyvelő fogadott bennünket. Részletesen ismertette a vállalat történetét, jelenlegi helyzetét, és felvázolta a beföltendő munkaköröket. Ez utóbbit valóban csak vázolta, mert — mint mondotta — az egyetem a gyakorlatról eléggé távolálló, erősen elmé-

leti képzést ad, a friss közgazdászdiploma csak belépőjegy. Fél-egy év kifutási időt kapnak itt általában a fiatal közgazdászok. Ezalatt ismerkednek, orientálódnak, és végül egy ilyen nagy vállalatnál, importvállalatnál, ahol elég sok és sokféle lehetőség van, mindenki megtalálhatja a helyét.

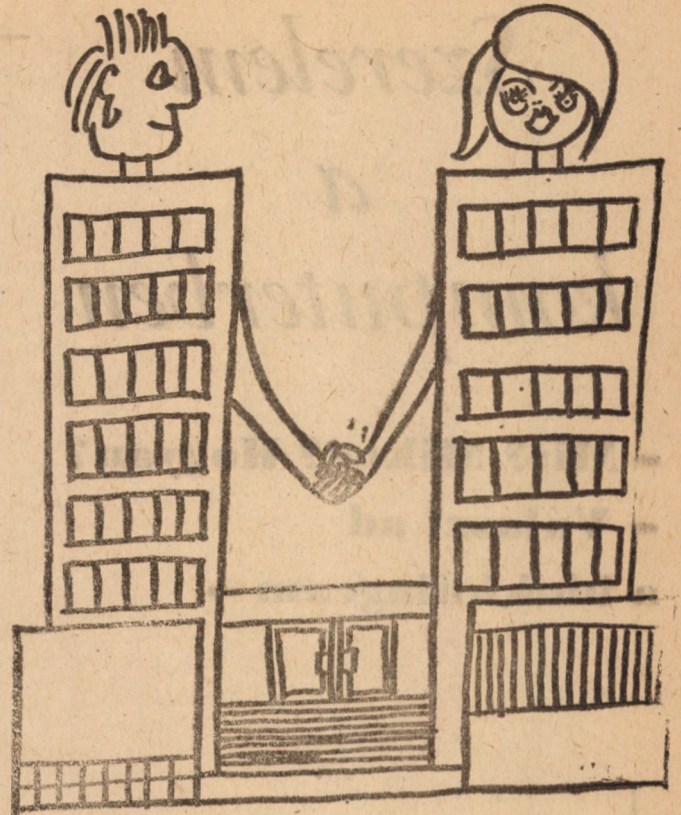
Nem attól függ, mi lesz valakiből, hogy milyen munkakörben alkalmazták. A jó közgazdász legfontosabb tulajdonságai a küzdeni tudás, vállalkozási kedv, az öletesség, önképzési igény, s végül is ezek megléte vagy hiánya dönti el, hogy kiből mi lesz.

— A különleges kérések rovatába ezt jegyezték: „lehetőleg férfi”. Miért?

— Eddigi tapasztalataink szerint a nők nagyszerűen megfelelnek a nagyfokú precizitást, alaposágot igénylő munkakörök betöltésére, de ahol önállóságra, fantáziára, újszerű megoldásokra lenne szükség, számolni kellene az esetleges kudarccal — kevésbé állják meg helyüket. Később jobban. A végzősöknél azonban az életkorral járó személyi problémák a nőket sokkal inkább lekötik és elvonják a munkától, mint a férfiakat. (Az ERBE ez irányú tapasztalatai nagyrészt vitathatók, lehet cáfolni.)

Következő számunkban folytatjuk.

Egerszegi Csaba
Nagy Katalin

KINIZSI U. 2-4. ÖNKORMÁNYZAT

(Halász Géza karikatúrái)

Thin, Annely és Adam

Az egyetemen szinte naponta találkozunk velük. Arcról már szinte jó ismerősök, de életükről, problémáikról csak keveset tudunk. Hogy érzitek magotokat Magyarországon, távol hazatöktől, szüleitektől? Hogyan sikerült beleilleszkednetek egyetemünk életébe, közösségébe?

Ilyen és hasonló kérdésekre kerestem választ a külföldi hallgatók körében.

TRAN VAN THINH — elsőéves. Hanoiból jött Magyarországra.

— Jól érzem magam itt, köztetek. Nagyon kedvesek és barátságosak a magyar emberek.

— Milyen a csoportod?

— Nagyon érdekes közösség. Különböző nemzetiségű diákok. Úgy érzem, jól megértjük egymást.

— Megbarátkoztál már az európai és a magyar szokásokkal?

— Talán. Szerintem a legfurcsább magyar szokás az, hogy az UV-ért fizetni kell.

— Sokat gondolsz az otthoniakra?

— Igaz, hogy jól élünk itt, de mint egy magyar közmondás is mondja: mindenhol jó, legjobb otthon. Legalább egy kicsit szeretnék hazalátogatni. Otthon most háború van. Aggódom a rokonaimért, barátaimért. Egyszerűen mindenkét félték. Apám forradalmár volt a francia háború idején. 1952-ben megölték. Nem sokkal később, bánatában, az édesanyám is meghalt. Most meg az amerikaiak pusztítják hazámat, barátaimat, az embereket. Gyűlö-

löm a franciákat és az amerikaiakat, azokat, akik népem szabadságát, életét veszélyeztetik. En édesanyám testvéreim éltem, ők neveltek, tanítottak. Most a vietnami kormány segítségével lehetek és tanulhatok itt.

— Mit szeretnél...

— En... nagyon szeretném, ha véget érne ez az igazságtalan háború. Ha hazamegyek, átadom és a legjobb tudásommal igyekszem hasznosítani az itt tanultakat. En, a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen tanuló, elsőéves vietnami diákok képviselője, nagyon köszönöm a magyar kormány, a magyar emberek segítségét, amivel támogatják igazságos, honvédó háborúmat, segítik népeimet és bennünket, az itt tanuló vietnami diákokat...

ANNELY BRUNNER az NDK-beli Döbelnből jött hazánkba. Szintén elsőéves.

— Hogy érzem magam nálatok? Jól. Nehéz volt megszokni a magyar ételeket, de itt — szerintem — sokkal változatosabb az étrend, mint nálunk. Az előkészítő sem volt rossz, de azért lehetett volna jobb is. Nagyon hiányoltam a magyar embereket...

kel való érintkezés lehetőségét, ami a nyelv tanulását is megnehezítette. Viszont, amit értékelni tudok, már ott is foglalkoztunk közgazdasági dolgokkal, szakkifejezéseket ismertünk meg. Ez megkönnyítette további tanulmányainkat.

— Az egyetem? Kezdetben furcsa volt. Megszoktam? Talán igen. Jók a tanárok, lelkiismeretesen adják le az anyagot. Segítenek bennünket. A vizsgák? Természetesen, nem voltak egyszerűek. Az ember általában ideges a vizsga előtt. De nekünk ebben a szituációban is nehezebb mint a magyar diákoknak. Nem elég, hogy izgulunk, ráadásul egy számunkra idegen nyelven kell számot adni tudásunkról.

— Voltál már otthon?

— Igen, de most is borzalmasan vágyódom haza. Néha legszívesebben azonnal fognám magam és utaznék. Úgy érzem, hogy ez minden külföldi diákkal így van. A magyar hallgatók, ha honvágyuk van, szombat, vasárnap otthon lehetnek... Nekünk nagyon rossz tudni azt, hogy nem mehetünk haza akkor, amikor akarunk.

— Jól érzed magad a csoporttársaid között?

— Tulajdonképpen az nem is csoport. Együtt vagyunk az előadásokon, szemináriumokon. Ora közti szünetekben beszélgetünk, esetleg vitatkozunk. Úgy érzem, egy csoporthoz több kell, mint együtt

végigülni az órákat. A mi kis közös életünkben ez hiányzik. A másik probléma pedig az, hogy szinte egyáltalán nem tájékozottnak bennünket az egyetemi rendezvényekről. Ilyenkor egyszerűen elfeledkeznek rólunk. Jó lenne, ha a jövőben a külföldi csoportoknak lenne egy magyar testvérközössége. Sokat jelentenének a közös rendezvények.

— Mivel töltöd a szabad időt?

— Most éppen a magyar népmeséket olvasom. Már nyelvi szempontból is nagyon érdekesek. Koncertre, esetleg moziba járok.

— Mi a véleményed a magyar emberekről?

— Közvetlenebbek, barátságosabbak, mint a németek. Szeretek itt lenni. Ha hazamegyek, úgy érzem, sok hasznát tudom venni az itt szerzett ismereteknek. Nagyon boldog vagyok, hogy barátainknak tudhatom a magyar embereket...

ADAM A. E. ABDI — másodéves hallgató. Vele a Kinizsi utcai kollégiumban találkozottam. Itteni életéről a következőket mondta el:

— Nagyon jól érzem magam Magyarországon. A szokások? Az az igazság, ha az ember Rómában él, úgy tesz, vesz, ahogy a rómaiak. En, most itt vagyok köztetek és úgy élek, ahogy a magyar diákok. Ez természetes. 1968-ban jöttem Magyarországra. Kenyari vagyok. Úgy látom, hogy a külföldieknek a magyar diákokhoz képest sokkal nehezebb, akár a tanulást, akár a vizsgákat nézzük. Másodéves vagyok. Külkeres. Egrészről ez tetszik a legjobban, más-

részt talán az itt tanultakat tudom a legjobban hasznosítani hazámban. Szerintem a legnehezebb tantárgy a matematika. Még a programozáson kell valahogy túlesnem...

— Milyen csoportban vagy?

— Magyar hallgatókkal vagyok együtt. Ha valami problémám van, hozzájuk fordulok segítségért. Volt egy pársikeres rendezvényünk is: csoportbuli, kirándulás. Nagyon örülnek, ha minél több egyetemi rendezvényre hívnának.

meg és vonnak be a külföldi diákokat. Nagyon szeretek futbalozni, moziba járni, társaságban lenni, beszélgetni, vitatkozni. Úgy szólnán minden érdekel. Talán meg is tudom érteni magam a magyarokkal. Igaz, hogy itt sem abszolút tökéletesek az emberek, de ez így van az egész világon. Szóval szeretek itt lenni, és nagyon örülök, ha a jövőben is minél több külföldi diák tanulhatna Magyarországon...

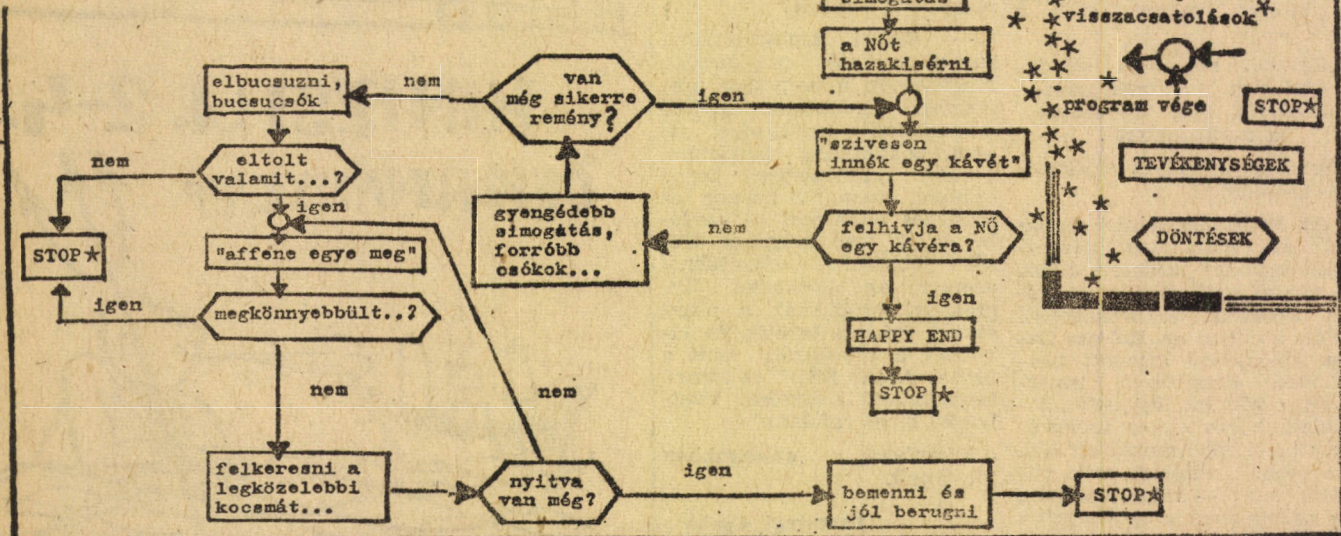
Ennyit mondtak el ők maguk életükről, problémáikról.

— Valamennyiüknél nehézséget jelentett a nyelv tanulása. Ki könnyebben, ki nehezebben vette az akadályokat. Ha jól belegondolok, én sem lennék külön helyzetben akkor, ha egyháza külföldön tanulnék, s tételezzük fel, hogy a szühelet nyelvet kellene elsajátítanom. Idegen nyelven tanulni, vizsgázni nem könnyű dolog. Ezért csak javasolni tudom azt, hogy foglalkozunk velük többet, vonjuk be őket a különböző rendezvényekbe, rendezzünk számukra konzultációkat. Röviden: tördödjön velük, hiszen vendégeinkről, s egyben barátainkról van szó.

KOCSI MARGIT

Szerelem a komputerben

- Mit? Mikor? Hogyan?
- Választ ad
a blokkdiagram -

MOZAIK

ELŐVIZSGA

Ácsorgunk a terem előtt, kijön az egyik lány, letört, kedvetlen. Hármás. A lány nézi az indexet, aztán mintegy magának, felteszi a kérdést: Lehet, hogy én vizsgázom ma a legrosszabbul?

Valaki megszólal:
— Az egy képtelenség. Ahol én ott vagyok, ott lehetetlen, hogy más kapja a legrosszabb jegyet!

ALBÉRLET

Barátom megállít a folyosón:
— Nincs egy kéglid?
— Nincs, de te albérletes vagy...
— Igen, de a házinéni is használja a szobát.

— Miért nem osztjátok be: hétfőn te, kedden ő...
— Nem lehet, ugyanis együtt használjuk...

KOLESZ

Nem nálunk történt. Egy barátom mesélte.
— Felébredek valamelyik reggel, megkérdezi a szobatársnőm: „Hogy aludtál az éjjel?” Mondom neki, hogy ugyanúgy, mint máskor. Pedig — mondja ő — ma nem négyen, hanem öten aludtunk a szobában.

— De ha egyszer messze lakik a fiú... — vetem közbe.
— Messze... egy ajtóval arrébb...

KINIZSI

Egy ismerősömmel beszélgettem a Kinizsi portáján. A srác hirtelen hangot vált:
— Na, itt vagy végre! Már egy óra óta várok rád!

Kinéztek a kapun, fehér kabátos lány közeledik. Kezdem érteni barátom mérgét.
— Jól meg kell szidni — mondom én.

A srác rámnéz, elgondolkodik:
— Tulajdonképpen meg kéne, de akkor az egész estém el lenne rontva.

VILLAMOSON

Itt a tavasz, nyitott ablakokkal járnak a villamosok. Idősebb asszony új az ablaknál. A szemközti járdán barátinője ácsoroghat, mert élénken beszélgetnek. A gyerekek jól vannak, a Pistáké most vettek házat. A villamos elindul, de az asszonynak hirtelen eszébe jut még valami: kihajol az ablakon, úgy kiáltja a barátinő után:
— A Sanyi bácsinak szívinfarkusa van! — mondja, majd mint ki jól végezte dolgát, visszaül a székre.

— bors —

Komámasszony, hol az olló?

A TV-BEN ÚJABB VETÉLKEDŐT HIRDETTEK. A játékosok megállnak egy-egy fánál, és nézik a VITRAY-t. Mert szép. És ő mondja a játékszabályokat. Mondja. Közben bejön egy kiskutyá, és meglátja a fákát. Választ. Versenyző riadtan ugrik arrébb.

Vitray beszél:

— A játékosok kézenfogva mennek körbe, és közben éneklük, hogy lánc-lánc, eszterlánc. Minden strófa végén egy versenyző kimegy, és megkeresi a zsűrit, amely elbűjt az épületben. A többiek addig „kinn a bárány — benn a farkas”-t játszanak. A zsűri közben kérdéseket tesz fel. Aki jól felel, kap egy ollót. Ha még nincs torpedója. Ha van, már, akkor lehet. Világos?

Versenyzők, kórusban: — Igen.

— Nos, akkor kezdjük. Majd én előénekelek. Lánc, lánc, eszterlánc... A professzor úr addig elbűjt, és maga majd megkeresi... eszterlánci cérna... Hármás számú kérdés: Ki alapította az első tömbházfelügyelőséget?... cérna volna... Tokos Töhö-

töm... magáé a lövedék. Használja egészséggel... selyem volna... Megvan a professzor úr? Remek. Kap egy ollót. És magának van két pontja... On nem kap torpedót... Azért műsor után lehet nyugodtan... mégis kifordulna...

MOST PEDIG MINDENKI MALLJON A FÁJÁHOZ... vigyék ki innen azt a kutyát! És játsszuk azt, hogy „Komámasszony...”

— Kedves nézőink, nagyon izgalmas a verseny, a matematika-professzor sikeresen cserélt fát a karmesterrel. Ő is kap egy lövedéket. A bölcsész lehet. Ha akar. Talált? Igen... Kap 200 forintot... hol az olló?... Tényleg, hol az olló? Talán a zsűri... ő sem tudja. Akkor kérdezzük meg a Bódist... Komámasszony, hol az olló... ő sem tudja... Hát, akkor nincs meg. Mára befejezzük... Kinek miye van, tegye a zsebébe.

Mára búcsúznak, legközelebb a „Gazda rétre megy” című kvízzátéunkkal jelentkezünk...

— pepper —

BARKOCHBA

TRAGÉDIA EGY FELVONÁSBAN

SZEREPLŐK:

Edgár, egyetemi hallgató
Kopaszodó elárusító
Vevők
Elárusítók

SZÍN:

Körúti férfiruha-szaküzlet az Oktogonnál. Gyér forgalom. Edgár félénken be. Háttérből elősiet Kopaszodó elárusító.

Kopaszodó elárusító (élénken)
— ... potkiván...! ...spancsolni!
Edgár (megretten)
Kopaszodó elárusító (harsányan, de barátságosan)
— Kabát?
Edgár (egy ideig értetlenül néz, aztán észbekap. Bamba vigyorral)
— I-igen.
Kopaszodó elárusító (előrohan)
Edgár (zsebébe nyúl és tanácstalanul számolgatni kezdi pénzt)
Kopaszodó elárusító (visszarohan, együttértően)
— Olcsó?
Edgár (felriad)
— Öh.
Kopaszodó elárusító (előrohan, de már rohan is vissza, karján egy feltűnően ronda felöltővel)
Edgár (motyog, majd visszateszi a pénzt, aztán hol a kabát, hol a kopaszra néz)
Kopaszodó elárusító (fontoskodva)
— Duplasoros, hátul svejfolt. Ötszáz.
Edgár (homlokát ráncolgatva számolgat. Szomorúan)
— Nem.
Kopaszodó elárusító (előrohan, aztán vissza, karján egy még rondább felöltővel)
Edgár (közömbösen nézegeti a kabátot)
Kopaszodó elárusító (bizalmasan)
— Svéd import. Négy száz.
Edgár (ujján számolgat. Lemondóan)
— Nem.
Kopaszodó elárusító (előrohan, visszarohan egy háttörzongatóan ronda felöltővel. Körülkémlel, aztán sutogva)
— Ezt nézze meg. Ilyet még nem pipált. Egyedi darab. Háromszázötven.
Edgár (meg se nézi, izgatottan)
— Igen, ez az. Ez az.
(Kapkodva fizet. Vinné a kabátot. Kopaszodó elárusító becsomagolva a kezében tartja)
Kopaszodó elárusító (titokzatosan)
— Maga jön.
Edgár (bizonytalanul nyúl a csomagért)
Kopaszodó elárusító (elhúzza előtte, mint a mézesmadzagot. Várakozóan)
— Gondoltam.
Edgár (csodálkozva, közben a szája tátva marad)
— Mit?
Kopaszodó elárusító (türelmesen)
— Nem mit. Rá.
Edgár (színpálolva)
— Aha (bátortalanul)
— Tíz?
Kopaszodó elárusító (tagadólag rázza a fejét)
Edgár (szorongva)
— Húsz?
Kopaszodó elárusító (homlokát ráncolva számol)
— Nono.
Edgár (kétségbeesve)
— Negyven?
Kopaszodó elárusító (ujján számolgat. Beletörődve)
— Nyert.
(Feltűnés nélkül odatartja a zsebét)
— Ide.
Edgár (utolsó filléreit is összekotorja, beleszórja Kopasz elárusító zsebébe, és pánikszzerűen kibotorkál az üzletből)

— vács —

Ő nyerte...

Sárhalmi Tihámér az oktatók közti dolgozatíró versenyen fölényesen nyerte. Míg a többiek alig tudtak 6-8 dolgozatot kipróbálni a hallgatókból, ő az elmúlt fél évben 17 ZH-t íratott diákjaival. Ugyanakkor az eredmények is az ő csoportjában voltak a legjobbak.

Az egyik szünetben e titok nyitjáról faggattam Sárhalmi:
— En szeretek dolgozatot íratni. Olyankor csend van a teremben, a hallgatók békén hagynak, azt csinálhatok, amit akarok. Tavaly így olvastam ki a Csendes Don-t, idén az első félévre a Gróf Monte Christo első kötetét ütemeztem be. Sajnos, két óránk elmaradt, így csak februárban tudtam meg, hogyan szabadult ki Edmond Dantes If várbörtönéből.

Szoktam, persze keresztirejtvenyi is fejteni, de azt csak röpdolgozatok alatt. Így nyertem a Fülles pályázatán egy sült kacsát, meg egy nyálókát is ugyanott...

Közben csöngetnek.
— Ne haragudjon, de sietek. ZH-t kell íratnom az 5-ös csoporttal — mondta Sárhalmi, és eltűnt az egyik teremben. Hóna alól kilógott a Forsythe Saga III. kötete...

— percc —

Lelkizés...

Belé csak hányni jár a lélek!

★
Megszólalt a lelke: „Közünk mindennek vége!”

★
Lelketlen iráter! — Ja, nem telik mindenkinek!

★
— Felmondok!
— De miért?! Hiszen csak hálni jár belém a lélek.

★
— De nőt hozott magával

★
Életrajz: „A lélekvándorlás idején a vodka és a konyak között töltött hosszabb időt a lelkem. Azután a sörnél honfoglalt. De néha a bor mezejére is elkalandozott. Most itt él a hordó két oldalán...”

A szem a lélek tükre. Meg a női lábaké!

★
Hol csavarog ez a hazajáró lélek?!

★
Az ijedős lelkek töltsenek ki jelenléti ivet!

★
Tudatom a rokonlelkével, hogy fiam született!

★
Lélekmérgezéssel ötvenhat férfit kórházba szállítottak. A nőt most vizsgálják.

★
Harangozó másodikállásban lelket kongat!

★
Elkallódott művészelkeket tavaszi munkára felveszünk! Pokol Ktsz. (Tornai)

(Nagy János rajza)

OLIGALDÁSZ

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja

Megjelenik kéthetenként a tanulmányi időszak alatt

FELELOS SZERKESZTŐ:

KINCSES GYÖRGY

Szerkesztőség: Budapest, CX. Dimitrov tér 1

Telefon: 136-530/122

Feladó kiadó: Csollány Ferenc

Kiadja a Hirlapkiadó Vállalat

Készül a Szikra Laphymódban